

TER-NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: - **Ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot uitvoering van het decreet van 30 november 2018 betreffende de gebouwenpas en het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021**

- **Principiële goedkeuring**

Samenvatting

Het Energiedecreet bepaalt reeds dat distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun werkmaatschappij elektriciteits- en aardgasdistributienetten kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Daarnaast is een uitvoeringsbepaling opgenomen die de Vlaamse Regering opdraagt te bepalen welke netten distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun werkmaatschappij kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Voorgesteld wordt om via dit 'Verzamelbesluit X' de huidige situatie te bevestigen.

Dit Verzamelbesluit X voorziet in de mogelijkheid om de "*droop regeling*" bij decentrale productie-installaties als een vorm van gereserveerde technische flexibiliteit te beschouwen. Op die manier kunnen netgebruikers die regelmatig en/of langdurige vermogensreducties wegens te hoge spanningen vaststellen bij hun decentrale productie-installatie, die vermogensreducties via de bestaande kanalen melden en behouden zij op deze wijze hun recht op een forfaitaire vergoeding indien de netbeheerder niet tijdig een adequate oplossing biedt. Zo blijft de netbeheerder bovendien geïncentiveerd om technische maatregelen te treffen.

Daarnaast worden voorwaarden vastgelegd in het Energiebesluit waarin erfdienstbaarheden toegekend kunnen worden aan de distributienetbeheerder met oog op de plaatsing van een distributiecabine.

Vandaag kunnen technici die werken uitvoeren aan de digitale meter in opdracht van de distributienetbeheerder of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk, in het geval van gesloten gebruikerspoorten, geen gegevens lokaal uitlezen en moeten zij een aantal technische

parameters overtypen in de asset systemen van Fluvius of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk. Via voorliggend ontwerpbesluit wordt ervoor gezorgd dat technici van de netbeheerder of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk, of onderaannemers die werken uitvoeren aan de meter, tijdens de duurtijd van de interventie, tijdelijk de gebruikerspoort kunnen openzetten om technische gegevens lokaal en digitaal uit te lezen. Via voorliggend ontwerpbesluit wordt daarnaast nader bepaald welke gegevens in kader van de meldingsplicht voor installateurs van elektriciteitsopslagfaciliteiten bezorgd moeten worden.

In het kader van de PV-verplichting worden enkele wijzigingen aangebracht. Zo wordt aanvullende flexibiliteit voorzien door PV-installaties geplaatst op gevels van gebouwen ook in rekening te kunnen nemen voor het voldoen aan de verplichting. Ook wordt aan het VEKA de bevoegdheid gegeven om nadere regels vast te leggen voor de berekening van het piekvermogen of het nominaal vermogen van projectinstallaties die worden geplaatst ter uitvoering van een andere verplichting en niet in aanmerking komen om te voldoen aan de PV-verplichting via participatie. Daarnaast wordt voorgesteld dat in de regeling met betrekking tot het uitstel op of de vrijstelling van de PV-verplichting in geval van sloop van een gebouw, de termijnen worden geschorst als een beroep bij een administratief rechtscollege loopt. Ook wordt bepaald om een lijst op te nemen met de elementen die een participatieovereenkomst minstens moet bevatten. Tot slot worden enkele kleine wijzigingen in de bewoording voorgesteld.

Vanuit het beleidsveld Energie zijn momenteel twee leningsinstrumenten beschikbaar die gezinnen met de laagste inkomens in staat moet stellen hun woning te renoveren: de *Mijn VerbouwLening (MVL)* en de *Noodkooplening (NKL)*. Vanuit de armoedesector en de actoren rond renovatiebegeleiding wordt het belang van de beide instrumenten onderstreept. Een verbeterpunt van de Noodkooplening is dat de thans voorziene vergoeding voor de ondersteuning en begeleiding van de Noodkooplening onvoldoende is. Daarom wordt die vergoeding thans verhoogd tot 9.000 euro.

Er wordt voorgesteld om de periode waarin het verboden is de toevoer van elektriciteit en aardgas af te sluiten door de netbeheerder, van 1 december tot 1 maart, structureel te verlengen tot 1 april en dit standaard in de regelgeving op te nemen.

Ook binnen de call-regeling voor groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming worden enkele wijzigingen voorgesteld. Vooreerst wordt bepaald om de voorwaarden voor de warmte- en/of koudeafnemers binnen de call groene warmte gelijk te stellen aan de voorwaarden voor de Mijn VerbouwPremie, zodat de doelgroep van de premie voor warmtepompen en warmtenetten gelijk blijft. Daarnaast wordt er een delegatie aan de minister gegeven om te bepalen hoe de kostprijs van referentie-installaties moet worden aangetoond. In de regelgeving wordt bijkomend ingeschreven dat elke economisch aantoonbare vraag maar één keer gebruikt mag worden in de bepaling van de CO₂-besparing van een project. Er wordt een bepaling voorzien waardoor grote projecten die in verschillende steunsystemen worden ingediend, gebonden zullen worden aan een totaalconcept over de steunaanvragen heen. Tot slot worden ook enkele wijzigingen voorgesteld om conform te zijn met de herziene verzie van de staatssteunregels in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening.

Er worden enkele wijzigingen aangebracht aan de REG-premies. De voorwaarden voor warmtepompen en warmtepompboilers worden verduidelijkt, waarbij de plaatsing en factuurdatum van de warmtepompboiler vooraf moeten gaan aan die van de warmtepomp. De mogelijkheid voor Verenigingen van Mede-eigenaars (VME) om premies namens individuele investeerders aan te vragen, wordt opgeheven omdat deze optie niet meer wordt gebruikt. Ook worden er verduidelijkingen aangebracht voor de EPC-labelpremie, zoals het vervangen van de term "grondige energetische renovatie" door "grondige energiebesparende werkzaamheden" om gedeeltelijke herbouw niet uit te sluiten. Bovendien wordt er een oplossing geboden voor gevallen waarin de premie wordt aangevraagd door de vorige eigenaar, maar geactiveerd door de nieuwe eigenaar met een andere inkomenscategorie. Tenslotte wordt bepaald dat het recht op een voucher

eindigt voor de nieuwe eigenaar op de datum van eigendomsoverdracht, die minstens vanaf 1 januari 2021 moet dateren.

Om verdere stappen te kunnen nemen in het afbouwen van fossiele brandstoffen en als bijkomende maatregel in kader van het VEKP, wordt een systeemeis aan het installatierendement van opwekkers voor centrale verwarming voorgesteld bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties (IER) met een aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vanaf 1 januari 2025.

Tot slot worden ook enkele kleinere wijzigingen voorgesteld. Zo worden aan het artikel betreffende de elementen die worden gebruikt bij de berekening van de compensatie in het kader van technische flexibiliteit de woorden "ten minste" toegevoegd. Zo kunnen ook andere elementen toegevoegd worden bij de elementen die beschreven staan in dit artikel voor het berekenen van de compensatie in het kader van technische flexibiliteit en wordt de compensatie eerder gezien als een minimumcompensatie.

Daarnaast wordt terug de mogelijkheid voorzien dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder op vraag van het OCMW een lijst bezorgt met geplaatste actieve budgetmeters voor elektriciteit uit de gemeente waarin het OCMW actief is.

Er wordt tevens bepaald om de openbaardienstverplichting van de distributienetbeheerder om de lokale besturen te ondersteunen op vlak van rationeel energiegebruik, zoals bij het opmaken van een energieboekhouding of de ondersteuning van de uitvoering van energieaudits, met ingang van 1 januari 2025 af te schaffen. Er wordt wel een overgangsmaatregel voorzien waardoor de elektriciteitsdistributienetbeheerders deze activiteiten nog kunnen voortzetten tot uiterlijk 31 december 2027 op voorwaarde dat die activiteiten voor dat lokaal bestuur in kwestie uiterlijk op 31 december 2024 al werden opgestart.

Tijdens de begrotingsopmaak werd aangekondigd dat er gelijkaardig aan de afschaffing van de PV-premie voor particulieren geen 'gewone' calls groene stroom meer worden georganiseerd. De verplichting tot het organiseren van calls groene stroom wordt daarom aangepast. Er wordt daarom verduidelijkt dat het VEKA voor de call groene stroom uitsluitend met betrekking tot de categorieën "overige zon" en "wind" een voorstel aan de minister bezorgt tegen uiterlijk 15 april van het kalenderjaar voorafgaand aan de call.

Het ontwerpbesluit voorziet tevens in de mogelijkheid voor opleiding-, examen- of vormingsinstellingen om vrijwillig afstand te doen van hun erkenning voor één of meerdere types van opleidingen, examens of vormingen die aanleiding kunnen geven tot hetzij de erkenning als energiedeskundige, hetzij de erkenning als verslaggever. Ook enkele zaken m.b.t. de installatie-eisen in kader van de energieprestatieregelgeving worden rechtgezet.

Voorts voert voorliggend ontwerpbesluit een gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijke in voor de gebouwenpas. In het huidige besluit van de Vlaamse Regering betreffende de gebouwenpas wordt OVAM vermeld als verwerkingsverantwoordelijke van de gegevens in deze gebouwenpas aangezien de OVAM technisch beheerder is van de infrastructuur en de applicatie. Desalniettemin zijn de OVAM, het VEKA, Wonen in Vlaanderen, Departement Omgeving en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs door de samenwerkingsovereenkomst samen mede-eigenaars van het platform en daardoor eveneens gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. Met deze wijziging wordt deze situatie rechtgezet.

Tot slot wordt de rol van het VEKA als dossierbehandelaar voor de *Mijn VerbouwPremie* geofficialiseerd.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

BELEIDSDOMEIN: Omgeving

BELEIDSVELD: Energie

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies nr. 2023/369 werd op 22 september 2023 bekomen.

Het advies van de Inspectie van Financiën werd op 22 september 2023 verkregen.

Het begrotingsakkoord werd op 16 oktober 2023 bekomen.

2 INHOUD

A. ALGEMENE TOELICHTING

Activiteiten van de netbeheerders

Het Energiedecreet bepaalt reeds dat distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun werkmaatschappij elektriciteits- en aardgasdistributienetten kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Daarnaast is een uitvoeringsbepaling opgenomen die de Vlaamse Regering opdraagt te bepalen welke netten de distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun werkmaatschappij kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Voorgesteld wordt om de huidige situatie te bevestigen. Er wordt voorgesteld dat de distributienetbeheerders of hun werkmaatschappij ook volgende netten rechtstreeks of onrechtstreeks kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren:

- elektronische communicatienetwerken;
- openbare verlichtingsnetten;
- het openbaar saneringsnetwerk;
- warmte- en koudenetten;
- waterstofnetten;
- CO₂-netten;
- andere elektriciteitsnetten als het beheer overgedragen is aan de distributienetbeheerder. Er zijn immers historisch gezien een aantal netten die eigendom zijn van een derde maar waarvan het beheer aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder is overgedragen, zo heeft bijvoorbeeld de KUL zo'n net.

Wat de waterverdelingsnetten betreffen, wordt het evenwel niet aangewezen geacht dat de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij ook eigenaar van dergelijke netgebonden activa zouden kunnen worden maar is er geen bezwaar dat ze dergelijke netten namens een derde-eigenaar zouden ontwikkelen, beheren en exploiteren (bv. in het kader van de link tussen de digitale meter bij elektriciteit en aardgas met de uitrol van de digitale watermeter).

Voorts wordt gesteld dat de distributienetbeheerder eigenaar kan zijn van een vervoersnet, het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit of een transmissienet via rechtstreekse of onrechtstreekse participatie in de beheerder van het vervoersnet, beheerder van een plaatselijk vervoersnet of een transmissienetbeheerder (bijvoorbeeld via het aandeelhouderschap via Publi-T).

Conform artikel 4.1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 stelt de gewestelijke energieregulator een lijst op met de elektrische leidingen met een nominale spanning van minder dan of gelijk aan 70 kilovolt, en de bijbehorende installaties, die gelegen zijn in het Vlaamse Gewest en die voornamelijk gebruikt worden voor het vervoer van elektriciteit naar distributienetten. Dat geheel van elektrische leidingen en installaties vormt het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. Alleen de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit kan elektrische leidingen aanleggen en beheren met een nominale spanning van minder dan of gelijk aan 70 kilovolt, die gebruikt worden voor het vervoer

van elektriciteit naar elektriciteitsdistributienetten. Hierbij moet worden opgemerkt dat momenteel ook bepaalde delen van het 36 kV-net (als eigendom van Fluvius West) en delen van het 70 kV-net (als eigendom van Fluvius Limburg), binnen de beheersperimeter van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, waarvan Elia Transmission Belgium NV als beheerder het beheer waarneemt, vallen. Ten einde die bestaande situatie naar de toekomst toe niet onmogelijk te maken, wordt bepaald dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders ook bepaalde bestaande onderdelen (lees: lijnen) van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit kunnen bezitten, maar niet ontwikkelen en exploiteren of uitbaten. De uitbating ervan blijft bij de beheerder van het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit, wat inhoudt dat beide partijen hierover overeenkomsten zullen afsluiten.

“Droop regeling” als een vorm van gereserveerde technische flexibiliteit bij decentrale productie-installaties

Een *droop regeling* is een lokaal automatisme, dat geactiveerd kan worden in de omvormer en dat, op basis van lokale spanningsdetectie, het productievermogen aanpast zodat de lokale spanning steeds binnen de technisch toegelaten grenzen wordt gehouden. Dit mechanisme voorkomt dus dat er lokaal congestie of te hoge spanningen optreden waardoor de omvormer uitvalt, terwijl de productie en het zelfverbruik mogelijk blijven. Heden wordt voorgesteld een *droop regeling* als een vorm van gereserveerde technische flexibiliteit te beschouwen. Op die manier kunnen netgebruikers die regelmatig en/of langdurige vermogensreducties wegens te hoge spanningen vaststellen, die vermogensreducties via de bestaande kanalen melden en behouden zij op deze wijze hun recht op een forfaitaire vergoeding indien de netbeheerder niet tijdig een adequate oplossing biedt. Zo blijft de netbeheerder bovendien geïncentiveerd om technische maatregelen te treffen (bij bijvoorbeeld aanpassingen aan het distributienet), met dat verschil dat netgebruikers in tussentijd niet langer worden geconfronteerd met een uitvallende omvormer maar veeleer met een reductie van het productievermogen.

Erfdienstbaarheden distributienetbeheerder

Door de toegenomen vraag naar elektrisch vermogen door nieuwe aansluitingen of verzwaringen door vraag naar 400V, warmtepompen, elektrische voertuigen en zonnepanelen, die allen broodnodig zijn in kader van de energietransitie, zijn de huidige cabines onvoldoende uitgerust om de nodige capaciteit te voorzien of voldoende fysieke laagspanningsuitgangen te kunnen verdelen. Daarnaast beantwoorden een aantal bestaande cabines beleidsmatig niet meer aan de huidige standaarden en moeten deze gerenoveerd worden. Dit kan vaak niet op de grond of de locatie van de bestaande cabine o.a. omdat de nieuwe cabines groter zijn qua afmetingen of omdat er bijkomend geplaatst dienen te worden. Daardoor moet extra ruimte gezocht worden. De distributienetbeheerder wordt regelmatig geconfronteerd met de situatie dat er geen ruimte gevonden kan worden om een distributiecabine op te richten. Enerzijds omdat er geen publiek domein beschikbaar is of er gegronde redenen zijn waarom het beschikbare openbaar domein niet in aanmerking komt. Anderzijds omdat er via minnelijke weg ook geen locaties in privé-eigendom binnen de zoekzone gevonden kunnen worden. Daarom worden via dit ontwerp van besluit enkele gevallen en voorwaarden vastgelegd waarin erfdienstbaarheden toegekend kunnen worden aan de netbeheerder zo lang dit voor het distributienet noodzakelijk is. Dit met het oog op het realiseren van de noodzakelijke netinfrastructuur om de energietransitie te ondersteunen, zoals voorzien in het investeringsplan van de distributienetbeheerders.

Uitlezen van digitale meter door technici

Bij de plaatsing van een digitale meter zijn de gebruikerspoorten standaard niet lokaal uitleesbaar. Vandaag kunnen technici, in het geval van gesloten gebruikerspoorten, dan ook geen gegevens lokaal uitlezen en moeten zij een aantal technische parameters overtypen in de asset systemen van Fluvius of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk. Via de voorgestelde wijziging wordt ervoor gezorgd dat technici van de netbeheerder of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk, of onderaannemers die werken uitvoeren aan de meter, tijdens de duurtijd van de interventie, tijdelijk de gebruikerspoort kunnen openzetten om technische gegevens lokaal en

digitaal uit te lezen. Via deze wijziging zullen ze in de toekomst minder tijd verliezen, wordt een hogere datakwaliteit bekomen en kunnen we de digitale meter weer een beetje slimmer gebruiken.

Meldingsplicht installateurs elektriciteitsopslagfaciliteiten

Via ontwerpdecreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer, energie-efficiëntie en milieuvriendelijke energieproductie¹ zal artikel 4.1.18/2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden uitgebreid met een meldingsplicht voor installateurs van elektriciteitsopslagfaciliteiten, analoog aan de reeds bestaande verplichting voor installateurs van hernieuwbare energie-installaties voor elektriciteitsproductie. Via voorliggend ontwerpbesluit wordt heden nader bepaald welke gegevens door de installateurs aan de netbeheerder (= distributienetbeheerder of beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit) moeten worden bezorgd. De netbeheerder zal hiervoor een elektronisch meldingsformulier ter beschikking stellen.

Wijzigingen PV-verplichting

Op 17 februari 2023 keurde de Vlaamse Regering definitief het besluit goed waarmee een verplichting werd ingevoerd voor elektriciteitsafnemers met een afname van meer dan 1 GWh en gebouwen van publieke organisaties met een afname van meer dan 250 MWh om fotovoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten te installeren. Er worden enkele wijzigingen voorgesteld in de regeling. Zo wordt aanvullende flexibiliteit voorzien door PV-installaties geplaatst op gevels van gebouwen ook in rekening te kunnen nemen voor het voldoen aan de verplichting. Ook wordt aan het VEKA de bevoegdheid gegeven om nadere regels vast te leggen voor de berekening van het piekvermogen of het nominaal vermogen van projectinstallaties die worden geplaatst ter uitvoering van een andere verplichting en niet in aanmerking komen om te voldoen aan de PV-verplichting via participatie. Daarnaast wordt voorzien dat in de regeling met betrekking tot het uitstel op of de vrijstelling van de verplichting in geval van sloop van een gebouw (al dan niet met het heropbouw), de termijnen worden geschorst als een beroep bij een administratief rechtscollege loopt, voor zover een omgevingsvergunning voor sloop vereist is. De procedures kunnen immers een lange tijd in beslag nemen. Zodra een uitspraak door het administratief rechtscollege gewezen is, wordt de schorsing opgeheven en beginnen de termijnen opnieuw te lopen. De schorsing van de termijnen gedurende een beroep bij een administratief rechtscollege betekent dus dat de verplichting van toepassing blijft, maar enkel tijdelijk wordt geschorst. Tot slot wordt voorgesteld om ook een lijst op te nemen met de elementen die een participatieovereenkomst minstens moet bevatten. Dit vergroot enerzijds de rechtszekerheid voor (potentiële) participanten, die zo kunnen weten waar een participatieovereenkomst aan moet voldoen, en helpt anderzijds om te garanderen dat alle noodzakelijke gegevens in de participatieovereenkomst worden opgenomen.

Structurele verlenging van de periode waarin het verboden is de toevoer van elektriciteit en aardgas af te sluiten door de distributienetbeheerder

Het Energiebesluit bepaalt dat de periode waarin gedurende de winter voor een huishoudelijke afnemer de toevoer van elektriciteit of aardgas niet mag worden afgesloten normalerwijze loopt vanaf 1 december tot 1 maart. Tijdens deze zogenaamde 'winterperiode' is het de distributienetbeheerders niet toegestaan om klanten af te sluiten van elektriciteit of aardgas, behoudens de uitzonderlijke gevallen (veiligheid, fraude, leegstand) die decretaal zijn vastgelegd. Het besluit bepaalt ook dat de minister, bevoegd voor het energiebeleid, deze periode kan verlengen naargelang de weersomstandigheden.

Tijdens de lopende legislatuur heeft de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ieder jaar gebruik gemaakt van de mogelijkheid om deze periode met een maand te verlengen op basis van de weersomstandigheden. Ook de vorige legislaturen werd in het merendeel van de jaren van deze mogelijkheid gebruik gemaakt. De afgelopen winter werd, naar aanleiding van de impact van de energiecrisis, de periode zowel één maand verlengd als één maand vervroegd. Tussen 1 november 2022 en 30 april 2023 kon de netbeheerder dus geen afsluitingen uitvoeren.

¹ Besproken en aangenomen in de commissie energie in het Vlaams Parlement op 18 oktober 2023. Plenaire behandeling zal in de loop van de komende weken plaatsvinden.

Een afsluitingsverbod is belangrijk om het recht op een onderbroken toegang tot energie te garanderen, en beschermt afnemers tegen mensonwaardige toestanden tijdens de winterperiode. Aangezien het verbod op afsluiting jaarlijks verruimd werd, wordt voorgesteld om deze ruimere periode van 1 december tot 1 april standaard in de regelgeving op te nemen.

Wijzigingen REG-premies

Er worden enkele wijzigingen aangebracht aan de REG-premies. Zo wordt in kader van de premies voor warmtepompen en warmtepompboilers de voorwaarde verduidelijkt dat zowel de plaatsing als de factuurdatum van de warmtepompboiler vooraf moet gaan aan de plaatsing en factuurdatum van de warmtepomp.

Daarnaast wordt de mogelijkheid dat de VME in geval van gezamenlijke investeringen bepaalde premies in naam en voor de rekening van de individuele investeerder kan aanvragen, opgeheven. Deze mogelijkheid vindt immers sinds de invoering van de Mijn VerbouwPremie en de aanvraag ervan via het unieke loket geen toepassing meer. De procedure voor aanvragen van de Mijn VerbouwPremie voor werken aan de gemeenschappelijke delen wordt bovendien nauwkeuriger en duidelijker beschreven, alsook aangepast aan de gewijzigde wetgeving rond de Mijn VerbouwPremie.

Tot slot worden ook enkele verduidelijkingen voor de EPC-labelpremie doorgevoerd. Zo wordt de term “grondige energetische renovatie” gewijzigd naar “grondige energiebesparende werkzaamheden”. Immers, door gebruik te maken van de term “renovatie” valt men binnen het toepassingsgebied van wat er in kader van de energieprestatieregelgeving onder “renovatie” wordt verstaan. Dit impliceert dat een gedeeltelijke herbouw bijvoorbeeld uitgesloten zou zijn van de EPC-labelpremie, wat niet de bedoeling is.

Daarnaast wordt ook een oplossing voorzien voor de gevallen dat de premie wordt aangevraagd door de vorige eigenaar van een gebouw, maar nadien geactiveerd wordt door de nieuwe eigenaar die onder een andere inkomensdoelgroep zou vallen. De nieuwe houder van het zakelijk recht kan namelijk niet op basis van de inkomenscategorie van een andere eigenaar behandeld worden. Bijgevolg wordt artikel 6.4.1/1/4, §1, negende lid, uitgebreid, zodat de premie voor deze nieuwe houder van het zakelijk recht steeds wordt berekend aan de hand van zijn eigen inkomenscategorie. De premie voor de nieuwe houder van het zakelijk recht zal dan het verschil zijn tussen de premie, die wordt gegeven voor het vorig bereikte label met de inkomenscategorie van de nieuwe houder van het zakelijk recht, en de premie die gekoppeld is aan het nieuw bereikte label met inkomenscategorie van de nieuwe houder van het zakelijk recht.

Tenslotte wordt in hetzelfde artikel verduidelijkt dat het recht op een voucher eindigt in hoofde van de nieuwe eigenaar op de datum van de eigendomsoverdracht. Het is immers de investeerder die in aanmerking kan komen voor premies en bonussen via deze voucher. Het is mogelijk dat de vorige eigenaar na de eigendomsoverdracht nog een premie-aanvraag indient die aanleiding geeft tot de uitbetaling van een bonus in het kader van de voucher. Enkel in hoofde van de nieuwe eigenaar dient het recht op een geactiveerde voucher dus worden beëindigd. Dit impliceert dat dit recht moet kunnen worden beëindigd op de datum van de eigendomsoverdracht, die minstens moet dateren vanaf 1 januari 2021.

Wijzigingen call groene warmte

Binnen de call-regeling voor groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming, worden verschillende wijzigingen voorgesteld. Vooreerst wordt voorgesteld om de voorwaarden voor de warmte- en/of koudeafnemers binnen de call groene warmte gelijk te stellen aan de voorwaarden voor de Mijn VerbouwPremie, zodat de doelgroep van de premie voor warmtepompen en warmtenetten gelijk blijft. Sinds 2023 kan er binnen de call groene warmte geen steun aangevraagd worden voor installaties met enkel warmte- of koudeafnemers waarvoor de eisen van het minimumaandeel hernieuwbare energie gelden. De opzet van de uitsluiting van nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties uit de call groene warmte was om in lijn te zijn met de voorwaarden voor energie-

investeringen in Mijn VerbouwPremie. Zo is er een gelijk speelveld tussen het plaatsen van een warmtepomp met premie of het aansluiten op een warmtenet. Het toepassen van de regel “gebouwen waarvoor het minimum aandeel hernieuwbare energie geldt” is echter strenger dan de voorwaarden voor het toekennen van de Mijn VerbouwPremie. Bij de Mijn VerbouwPremie is het wél toegestaan dat nieuwbouw ouder dan vijf jaar in aanmerking komt, ook al moesten ze toen voldoen aan het minimumaandeel hernieuwbare energie. De steun in de call wordt bijgevolg aangepast naar dezelfde voorwaarden als de Mijn VerbouwPremie, zodat de doelgroep van de premie voor warmtepompen en warmtenetten gelijk blijft.

Daarnaast wordt er een delegatie aan de minister gegeven om te bepalen hoe de kostprijs van referentie-installaties moet worden aangetoond. In het Energiebesluit is immers niet gedefinieerd hoe de kosten van de referentie-installatie die nodig is bij bepaalde groenewarmte- en restwarmte-installaties door de steunaanvrager aangetoond moeten worden. Deze in aanmerking komende kosten worden gebruikt om het subsidiebedrag te berekenen en om de plaats van het project in de rangschikking van alle ontvankelijke projecten te bepalen. Het is belangrijk dat deze kostprijs gestaafd wordt met een onafhankelijke bron.

In de regelgeving wordt bijkomend ingeschreven dat elke economisch aantoonbare vraag maar één keer gebruikt mag worden in de bepaling van CO₂-besparing van een project. Het is immers mogelijk voor de projectontwikkelaars om voor de economisch aantoonbare vraag van een productie-installatie (of de uitkoppeling ervan), die in de steunaanvraag werd vermeld, in een latere call nog bijkomende steun aan te vragen voor de aangesloten energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling. Dezelfde economisch aantoonbare vraag kan momenteel in verschillende steunaanvragen ingediend worden voor enerzijds de installatie en anderzijds voor het aangesloten warmtenet. Dit leidt tot een dubbeltelling van de warmte en CO₂-besparing en daardoor tot een niet-correcte rangschikking. Projecten die opgesplitst in verschillende steunaanvragen worden ingediend, krijgen een te hoge rangschikking. Projecten die in één aanvraag het globale project indienen, worden benadeeld.

Wanneer de kostenefficiëntie berekend wordt op basis van alle investeringskosten en alle steun (al gekregen of nog aan te vragen) voor een project, moet het VEKA de mogelijkheid hebben om een project te annuleren als het verkregen steunpercentage uit een andere steunaanvraag hoger blijkt te zijn. Indien de aanvrager in het business plan van het totaalproject immers een lager steunpercentage heeft ingerekend en op basis hiervan een betere rangschikking heeft gekregen binnen de call groene warmte, is een bijkomend steunpercentage oversubsidiëring.

Tot slot worden ook enkele wijzigingen voorgesteld om conform te zijn met de herziene versie van de staatssteunregels in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (ook: AGVV), die werd gepubliceerd op 30 juni 2023.

Wijziging call groene stroom

De resultaten van de afgelopen calls groene stroom en markontwikkelingen laten een steeds grotere rendabiliteit van investeringen in groene stroom zien. Met name voor PV-installaties is anno 2023 geen overheidssteun nodig. Tijdens de begrotingsopmaak werd aangekondigd dat er gelijkaardig aan de afschaffing van de PV-premie voor particulieren geen ‘gewone’ calls groene stroom meer worden georganiseerd. De verplichting tot het organiseren van calls groene stroom wordt daarom aangepast. Er wordt daarom verduidelijkt dat het VEKA voor de call groene stroom uitsluitend met betrekking tot de categorieën “overige zon” en “wind” een voorstel aan de minister bezorgt tegen uiterlijk 15 april van het kalenderjaar voorafgaand aan de call. Aan de bepaling dat de minister minstens om de achttien maanden een call voor de installaties, vermeld in artikel 7.1.11, §1, derde lid, 1°, 2°, 2°/1 en 2°/2 van het Energiebesluit lanceert, wordt niets gewijzigd. Het gaat in casu enkel over de PV-categorieën installaties op marginale gronden, drijvende installaties, installaties op woongebouwen en installaties van energiegemeenschappen van burgers en hernieuwbare-energiegemeenschappen.

Aansluitingspremie warmtenetten

Via het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2022 werd een premie ingevoerd voor de aansluiting van een bestaand residentieel of niet-residentieel gebouw op een warmtenet. Een gebouw wordt als nieuw beschouwd tot en met 31 december van het tweede jaar dat volgt op het jaar van de eerste ingebruikname van de woning. Vastgesteld wordt dat dit een motivatie kan zijn bij grote gebouwen om in de eerste jaren toch een tijdelijke fossiele installatie te zetten die later als backup-installatie kan gebruikt worden. De huidige termijn van twee jaar motiveert dus deze nieuwbouw gebouwen om zo de aansluiting uit te stellen waarbij langer aardgas gebruikt wordt dan nodig. Aangezien sinds 2021 een aardgasaansluiting bij nieuwe grote verkavelingen, appartementsgebouwen, of groepswoonbouwprojecten verboden is en er sindsdien voldoende duurzame alternatieven op de markt zijn, wordt voorgesteld om een bestaand gebouw voor de toepassing van deze aansluitingspremie te definiëren als een gebouw dat aangesloten is op het elektriciteitsdistributienet vóór 1 januari 2021: bij de gebouwen voor deze termijn werd nog standaard voor aardgas gekozen.

Systemeïis installatierendement

Om verdere stappen te kunnen nemen in het afbouwen van fossiele brandstoffen en als bijkomende maatregel in kader van het VEKP, wordt een systeemeis aan het installatierendement van opwekkers voor centrale verwarming voorgesteld bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties (IER) met een aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vanaf 1 januari 2025. Naar aanleiding van de invoer van een systeemeis aan het installatierendement voor nieuwbouw en IER, wordt aan bijlage V bij dit besluit een definitie en rekenmethode toegevoegd voor de bepaling van dit installatierendement. Daarnaast wordt in bijlage VI bij dit besluit een rekenmethode voor de bepaling van het installatierendement voor centrale ruimteverwarming toegevoegd.

Vergoeding Noodkooplening

Vanuit het beleidsveld Energie zijn momenteel twee leningsinstrumenten beschikbaar die gezinnen met de laagste inkomens in staat moet stellen hun woning te renoveren: de *Mijn VerbouwLening (MVL)* en de *Noodkooplening (NKL)*. Vanuit de armoedesector en de actoren rond renovatiebegeleiding wordt het belang van de beide instrumenten onderstreept. Een van de verbeterpunten van de Noodkooplening is dat de thans voorziene vergoeding voor de ondersteuning en begeleiding van de Noodkooplening onvoldoende is. Daarom wordt die vergoeding voor de OCMW's thans verhoogd tot 9.000 euro.

Dossierbehandeling Mijn VerbouwPremie (MVP)

Het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energieprijes en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 wordt aangepast waardoor ook het VEKA conform artikel 12.6.1, § 2, eerste lid van het Energiedecreet en artikel 5.75/1, § 2 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, belast wordt met de behandeling en verwerking van de aanvragen in het kader van het unieke loket van de Mijn VerbouwPremie. Dit betreft het officialiseren van een bestaande toestand aangezien een aantal medewerkers van het VEKA achter de schermen de dossierbehandeling bijstonden.

B. TOELICHTING BIJ DE ARTIKELEN

ARTIKEL 2 EN ARTIKEL 50: Artikel 4.1.8/5 van het Energiedecreet bepaalt in uitvoering van richtlijn (EU) 2019/944 reeds dat distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun werkmaatschappij elektriciteits- en aardgasdistributienetten kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Daarnaast is, eveneens in uitvoering van de richtlijn, een uitvoeringsbepaling opgenomen die de Vlaamse Regering opdraagt te bepalen welke andere netten de distributienetbeheerders, de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit en hun

werkmaatschappij kunnen bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren. Voorgesteld wordt om de huidige situatie te bevestigen.

Dat voormelde artikel 4.1.8/5 werd ingevoegd bij het artikel 21 van het decreet van 2 april 2021 tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009 tot gedeeltelijke omzetting van richtlijn (EU) 2018/2001 van het Europees Parlement en de Raad van 11 december 2018 ter bevordering van het gebruik van energie uit hernieuwbare bronnen en tot omzetting van richtlijn (EU) 2019/944 van het Europees Parlement en de Raad van 5 juni 2019 betreffende gemeenschappelijke regels voor de interne markt voor elektriciteit en tot wijziging van Richtlijn 2012/27/EU. Ook het in werking treden van dit artikel werd door de decreetgever aan de Vlaamse Regering gedelegeerd. Artikel 39 van dit wijzigingsbesluit geeft invulling aan deze delegatie waardoor artikel 21 van bovengenoemd decreet in werking kan treden.

Er wordt voorts in uitvoering van artikel 4.1.8/5 voorgesteld dat de distributienetbeheerders of hun werkmaatschappij ook volgende netten kunnen rechtstreeks of onrechtstreeks (bv via participatie) bezitten, ontwikkelen, beheren en exploiteren:

- elektronische communicatienetwerken;
- openbare verlichtingsnetten;
- het openbaar saneringsnetwerk;
- warmte- en koudnetten;
- waterstofnetten;
- CO₂-netten;
- andere elektriciteitsnetten als het beheer overgedragen is aan de distributienetbeheerder.

Wat de andere elektriciteitsnetten betreffen waarvan het beheer overgedragen is aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder dient te worden aangestipt dat er immers historisch gezien een aantal netten zijn die weliswaar eigendom zijn van een derde partij maar waarvan het beheer aan de elektriciteitsdistributienetbeheerder toch is overgedragen. Zo heeft bijvoorbeeld de KUL zo'n net parallel net in de Stad Leuven.

Wat de waterverdelingsnetten betreffen, wordt het evenwel niet aangewezen geacht dat de distributienetbeheerders en hun werkmaatschappij ook eigenaar van dergelijke netgebonden activa zouden kunnen worden maar is er geen bezwaar dat ze dergelijke netten namens een derde-eigenaar zouden ontwikkelen, beheren en exploiteren (bv. in het kader van de link tussen de digitale meter bij elektriciteit en aardgas met de uitrol van de digitale watermeter).

Voorts wordt gesteld dat de distributienetbeheerder eigenaar kan zijn van een vervoersnet, het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit of een transmissienet via rechtstreekse of onrechtstreekse participatie in de beheerder van het vervoersnet, beheerder van een plaatselijk vervoersnet of een transmissienetbeheerder (bijvoorbeeld via het aandeelhouderschap via Publi-T).

Conform artikel 4.1.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 stelt de gewestelijke energieregulator een lijst op met de elektrische leidingen met een nominale spanning van minder dan of gelijk aan 70 kilovolt, en de bijbehorende installaties, die gelegen zijn in het Vlaamse Gewest en die voornamelijk gebruikt worden voor het vervoer van elektriciteit naar distributienetten. Dat geheel van elektrische leidingen en installaties vormt het plaatselijk vervoernet van elektriciteit. Alleen de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit kan elektrische leidingen aanleggen en beheren met een nominale spanning van minder dan of gelijk aan 70 kilovolt, die gebruikt worden voor het vervoer van elektriciteit naar elektriciteitsdistributienetten. Hierbij moet worden opgemerkt dat momenteel ook bepaalde delen van het 36 kV-net (als eigendom van Fluvius West) en delen van het 70 kV-net (als eigendom van Fluvius Limburg), binnen de beheersperimeter van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit, waarvan Elia Transmission Belgium NV als beheerder het beheer waarneemt, vallen. Ten einde die bestaande situatie naar de toekomst toe niet onmogelijk te maken, wordt bepaald dat de elektriciteitsdistributienetbeheerders ook bepaalde bestaande onderdelen (lees: lijnen) van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit kunnen bezitten, maar niet ontwikkelen en exploiteren of

uitbaten. De uitbating ervan blijft bij de beheerder van het plaatselijk vervoersnet van elektriciteit, wat inhoudt dat beide partijen hierover overeenkomsten zullen afsluiten.

ARTIKEL 3: Met het oog op een snellere en grotere aansluitbaarheid van hernieuwbare energieproductie-installaties en het beperken van de uitval van omvormers, zou de netbeheerder, na publieke consultatie en goedkeuring van de VREG, via de Synergridvoorschriften C10/11 een “*droop regeling*” verplicht kunnen opleggen bij hernieuwbare energieproductie-installaties op het LS-distributienet. Een *droop regeling* is een lokaal automatisme, dat geactiveerd kan worden in de omvormer en dat, op basis van lokale spanningsdetectie, het productievermogen aanpast zodat de lokale spanning steeds binnen de technisch toegelaten grenzen wordt gehouden. Op momenten van te hoge spanning zal op die manier een beperkte, tijdelijke reductie van het productievermogen gebeuren in plaats van een volledige afschakeling (uitval) van de omvormer. De klant kan bijgevolg meer zelfgeproduceerde energie blijven benutten.

Dit mechanisme voorkomt dus dat er lokaal congestie of niet-toelaatbare te hoge spanningen optreden, terwijl de productie en het zelfverbruik mogelijk blijven. Het gebruik van de *droop regeling* is niet nieuw: het wordt vandaag al gebruikt in het kader van frequentiehandhaving. De meeste recente omvormers zijn nu al met een dergelijke regeling uitgerust. Deze regeling kan softwarematig geactiveerd worden.

Via de voorgestelde aanpassing aan artikel 3.1.34/1 wordt een *droop regeling* als een vorm van gereserveerde technische flexibiliteit beschouwd. In de eerste plaats dient de distributienetbeheerder ervoor te zorgen dat noodzakelijke aanpassingen aan de uitbating of investeringen ter versterking van het distributienet gebeuren of dat marktflexibiliteit wordt ingezet. Echter kunnen netgebruikers die regelmatig en/of langdurige vermogensreducties wegens te hoge spanningen vaststellen, via deze wijziging gebruik maken van de bestaande regeling die voor uitvallende omvormers geldt. Concreet kunnen ze vermogensreducties via de bestaande kanalen melden en behouden zij op deze wijze, binnen de modaliteiten van gereserveerde technische flexibiliteit, hun recht op een forfaitaire vergoeding indien de netbeheerder niet tijdig een adequate oplossing biedt. Op die manier blijft de netbeheerder geïncentiveerd om technische maatregelen te treffen, met dat verschil dat netgebruikers in tussentijd niet langer worden geconfronteerd met een uitvallende omvormer maar veeleer met een reductie van het productievermogen.

Voorgesteld wordt om dezelfde forfaitaire vergoeding te hanteren als bij een uitvallende omvormer, zodat het activeren van de *droop regeling* voor beide partijen (netbeheerder en klant) een win-win betekent.

ARTIKEL 4: Artikel 3.1.34/3 bevat de elementen die worden gebruikt bij de berekening van de compensatie in het kader van technische flexibiliteit. De berekening kan momenteel enkel gebeuren op basis van de elementen die in dit artikel beschreven staan. Door de toevoeging van de woorden “ten minste” vóór de woorden “de volgende elementen” kunnen ook andere elementen toegevoegd worden bij de elementen die beschreven staan in dit artikel voor het berekenen van de compensatie in het kader van technische flexibiliteit. Zo wordt de compensatie, beschreven in dit artikel van het besluit, eerder gezien als een minimumcompensatie. De distributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit kunnen nog elementen aan de berekening van de compensatie toevoegen. Het is echter wel niet de bedoeling dat er elementen toegevoegd worden aan de compensatie door de distributienetbeheerder en de beheerder van het plaatselijk vervoernet van elektriciteit die de hoogte van de minimumcompensatie doen dalen. De netbeheerders kunnen dus enkel elementen toevoegen die de hoogte of waarde van de compensatie verhogen.

ARTIKEL 5: Het decreet van 18 maart 2022 tot wijziging van het Energiedecreet heeft een nieuwe bepaling ingevoegd (inwerkingtreding 9 april 2022) die stelt dat de Vlaamse Regering kan bepalen in welke gevallen het voor de distributienetbeheerder van algemeen nut is om installaties die deel uitmaken van het elektriciteits- of aardgasdistributienet in of op private onroerende goederen te

plaatsen, en onder welke voorwaarden dat moet gebeuren. In dat geval heeft de netbeheerder het recht om:

- de installaties in of op de onroerende goederen te plaatsen
- te zorgen voor het toezicht op de installaties
- de noodzakelijke onderhouds- en herstellingswerken uit te voeren.

Door de toegenomen vraag naar elektrisch vermogen door nieuwe aansluitingen of verzwaringen door vraag naar 400V, warmtepompen, elektrische voertuigen en zonnepanelen zijn de huidige cabines onvoldoende uitgerust om de nodige capaciteit te voorzien of voldoende fysieke laagspanningsuitgangen te kunnen verdelen. Daarnaast beantwoorden een aantal bestaande cabines beleidsmatig niet meer aan de huidige standaarden en moeten deze gerenoveerd worden. Dit kan vaak niet op de grond of de locatie van de bestaande cabine o.a. omdat de nieuwe cabines groter zijn qua afmetingen. Daardoor moet extra ruimte gezocht worden. Alternatieven zoals niet-betreedbare cabines die mogelijk wel een stuk compacter zijn, hebben vaak heel wat nadelen op technisch en veiligheidsgebied waardoor deze optie niet altijd weerhouden wordt.

De distributienetbeheerder wordt regelmatig geconfronteerd met de situatie dat er geen of onvoldoende ruimte gevonden kan worden om een distributiecabine op te richten binnen de technische zoekzone. Op technisch vlak dient er immers rekening mee gehouden te worden dat de afstand naar de volgende cabine best minder dan 1.000m is. De praktijk leert dat langere afstanden, zoals die momenteel voornamelijk in Limburg voorkomen, tot meer problemen leiden zoals bijvoorbeeld uitvallende omvormers. Het niet vinden van de benodigde ruimte kan liggen aan het feit dat er geen publiek domein beschikbaar is (bijv. in landbouwgebied: zone tussen wegenis en rooilijnen vaak te smal of onbruikbaar om een cabine te plaatsen) of omdat er gegronde redenen zijn waarom het beschikbare openbaar domein niet in aanmerking komt (bijv. de cabine kan nadelig zijn voor de zichtbaarheid in het verkeer). Het is daarna ook mogelijk dat er op minnelijke wijze ook geen locaties in privé-eigendom binnen de zoekzone gevonden kunnen worden. Prioritair wordt gekeken naar eigendommen van gemeentes of andere overheidsinstanties en als laatste toevlucht ook naar eigendommen van natuurlijke of rechtspersonen.

Dit artikel bepaalt in welke gevallen erfdiensbaarheden worden toegekend aan de distributienetbeheerder zo lang dit voor het distributienet noodzakelijk is. Meer bepaald, aan welke cumulatieve voorwaarden van algemeen nut voldaan moet zijn om een installatie in of op een privaat onroerend goed te plaatsen:

1° er is in de omgeving geen ruimte beschikbaar op het openbaar domein van de gemeenten of er zijn gegronde redenen waarom dit openbaar domein niet in aanmerking komt;

2° er is in de omgeving geen ruimte beschikbaar op het openbaar domein beheerd door een andere domeinbeheerder dan de gemeenten of de netbeheerder heeft voor deze ruimte niet de vereiste domeintoelating gekregen van deze domeinbeheerder,

3° de distributienetbeheerder heeft voldoende redelijke pogingen ondernomen om in de omgeving een minnelijk akkoord te bekomen omtrent een aankoop of het verkrijgen van een ander zakelijk gebruiksrecht op een privaat onroerend goed tegen aanvaardbare economische voorwaarden, maar deze pogingen hebben niet geleid tot dergelijk minnelijk akkoord. De distributienetbeheerder dient dit te kunnen staven aan de hand van aangetekende schrijvens.

4° de distributienetbeheerder heeft niet de mogelijkheid om een installatie in of op een privaat onroerend goed te plaatsen naar aanleiding van nieuwbouwprojecten zoals verkavelingen, bedrijventerreinen, oprichting appartementsgebouw enzovoort

5° Er wordt aan de distributienetbeheerder enkel een erfdiensbaarheid toegekend indien de netbeheerder op voldoende en redelijke wijze en aan de hand van objectieve elementen motiveert dat de installatie noodzakelijk is voor de uitoefening van zijn taken en waarom het plaatsen van een installatie het meest aangewezen is op het betrokken privaat onroerend goed aan de hand van technische, operationele, financiële en veiligheidsargumenten.

ARTIKEL 6: Bij de plaatsing van een digitale meter zijn de gebruikerspoorten standaard niet lokaal uitleesbaar. Wil de klant de data lokaal kunnen uitlezen via de gebruikerspoort, dan kan hij dit op vraag kosteloos laten openzetten door Fluvius.

Via de voorgestelde wijziging wordt ervoor gezorgd dat technici van de netbeheerder of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk of onderaannemers die werken uitvoeren aan de meter, tijdens de duurtijd van de interventie, tijdelijk de gebruikerspoort kunnen openzetten om technische gegevens lokaal uit te lezen. Vandaag kunnen technici, in het geval van gesloten gebruikerspoorten, immers geen gegevens lokaal uitlezen en moeten zij een aantal technische parameters overtypen in de asset systemen van Fluvius of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk. Via deze wijziging zullen ze in de toekomst minder tijd verliezen, wordt een hogere datakwaliteit bekomen en kunnen we de digitale meter weer een beetje slimmer gebruiken.

De manier waarop dit technisch gerealiseerd zal worden, dient nog verder bestudeerd te worden. Volgende elementen staan hierbij voorop:

- Het lokaal uitlezen van parameters is van tijdelijke duur, namelijk beperkt tot de duurtijd van de interventie.
- Technisch enkel mogelijk door technici die werken aan de meter uitvoeren i.o.v. de distributienetbeheerder of de exploitant van een openbaar waterdistributienetwerk.

ARTIKEL 7: Bij het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, wat betreft de sociale openbardienstverplichtingen en REG openbardienstverplichtingen, werd het bestaande artikel 5.3.1 van het Energiebesluit volledig opgeheven en vervangen door een nieuw artikel 5.3.1. Hiermee werd de regeling ingevoerd dat voor de levering van elektriciteit via de digitale meter aan klanten van de sociale leverancier het verbruik via voorafbetaling onmiddellijk start vanaf de overname van de levering door de netbeheerder. Het vervangen artikel 5.3.1 vermeldde in paragraaf 8 de mogelijkheid dat de elektriciteitsdistributienetbeheerder of de beheerder van het plaatselijk vervoernet voor elektriciteit op vraag van het OCMW een lijst bezorgt met geplaatste actieve budgetmeters voor elektriciteit uit de gemeente waarin het OCMW actief is. Deze informatie kan erg bruikbaar zijn in de door het OCMW aangeboden hulpverleningstrajecten. De opheffing van deze mogelijkheid, die overigens ook voor aardgas van toepassing is zoals bepaald in artikel 5.4.1, was onbedoeld. Om dit recht te zetten wordt deze paragraaf terug toegevoegd aan artikel 5.3.1.

Voor de levering door de distributienetbeheerder van aardgas werd deze onmiddellijke activatie van de voorafbetaling voorlopig nog niet ingevoerd, gelet op het risico van een onverwachte zelfafsluiting van aardgas in de winterperiode terwijl de netgebruiker de modaliteiten van de voorafbetaling nog onvoldoende kent.

ARTIKEL 8: Artikel 5.5.6 bepaalt dat de periode waarin gedurende de winter voor een huishoudelijke afnemer de toevoer van elektriciteit of aardgas niet mag worden afgesloten door de distributienetbeheerder, normalerwijze loopt vanaf 1 december tot 1 maart. Hierbij heeft de minister de mogelijkheid om deze periode te verlengen op basis van de weersomstandigheden. Aangezien deze periode de afgelopen jaren systematisch werd verlengd, wordt voorgesteld deze periode structureel tot en met de maand maart te verlengen. Het 'afsluitingsverbod' loopt bijgevolg voortaan van 1 december tot 1 april. Artikel 5.5.6 wordt in die zin aangepast.

ARTIKEL 9 EN 14: Artikel 6.4.1/1/1 (residentieel) en artikel 6.4.1/5/1 (niet-residentieel) bepalen in het derde, respectievelijk het vierde lid, dat premies voor warmtepompen, type geothermie, lucht-water en hybride lucht-water, en warmtepompboilers alleen cumuleerbaar zijn met elkaar indien de plaatsing van de warmtepompboiler voorafgaat aan die van de warmtepomp. In de praktijk worden er premieaanvragen voor zowel de warmtepomp als de warmtepompboiler ingediend met dezelfde factuurdatum, omdat de warmtepompboiler ook in dat geval eerder kan zijn geplaatst. Dit zorgt voor onduidelijkheid en onzekerheid, zowel bij de aanvrager als de dossierbehandelaar. De plaatsingsdatum kan immers ex post niet meer worden gecontroleerd. Om dergelijke gevallen te

vermijden wordt de cumulatieve voorwaarde verduidelijkt. Artikel 6.4.1/1/1 en artikel 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit stellen nu de voorwaarde dat zowel de plaatsing als de factuurdatum van de warmtepompboiler vooraf moet gaan aan de plaatsing en factuurdatum van de warmtepomp.

ARTIKEL 10 EN 15: In kader van de premies voor hernieuwbare energie (PV-installatie, zonneboiler, warmtepomp en warmtepompboiler), geldt als voorwaarde dat het moet gaan om gebouwen

- die vóór 2014 zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet,
- of die vanaf 2014 zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet en waarvoor de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen meer dan 5 jaar voor de datum van de eindfactuur werd verleend, die voldoen aan de EPB-eisen die erop van toepassing zijn en waarvoor de EPB-aangifte tijdig is ingediend, binnen de termijn vermeld in artikel 11.1.8, §1, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Met oog op administratieve vereenvoudiging wordt voorgesteld om de voorwaarde m.b.t. de tijdige indiening van de EPB-aangifte voor premies die vanaf 1 januari 2024 toegekend worden, op te heffen. Daarnaast blijkt uit de praktijk dat deze premievoorwaarde vaak tot frustratie leidt bij eigenaars die geen aangifteplichtige waren. De verantwoordelijkheid tot tijdig indienen van de EPB-aangifte, binnen de termijn vermeld in artikel 11.1.8, §1, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 ligt decretaal gezien immers bij de aangifteplichtige.² Dit is ofwel de houder van de bouwvergunning, ofwel de promotor-bouwheer. De premie wordt daarentegen juist aangevraagd door de eigenaar, die de bijkomende investeringen heeft gedragen. Als de EPB-aangifte niet op tijd werd ingediend, zijn het deze premie-aanvragers die de dupe zijn, terwijl ze zelf geen controle hadden of verantwoordelijkheid droegen bij het tijdig indienen van de EPB-aangifte. Met de opheffing van deze voorwaarde wordt hieraan tegemoet gekomen.

ARTIKEL 11: Artikel 6.4.1/2 van het Energiebesluit wordt herschreven om aangepast te zijn aan de nieuwe regelgeving rond de Mijn VerbouwPremie voor werken aan de gemeenschappelijke delen.

In de eerste paragraaf blijft het oude artikel behouden, maar worden de artikelen over de Mijn VerbouwPremie weggelaten. Verder wordt artikel 12.3.29 van het Energiebesluit geschrapt uit de opsomming, aangezien dat ondertussen niet meer bestaat en de premie sturing elektrische warmte (artikel 6.4.1/1/5) en PV-premie (artikel 6.4.1/1/2) worden toegevoegd, aangezien deze regels rond de aanvraag van premies voor woongebouwen in gedwongen mede-eigendom ook op deze premie van toepassing zijn. Door een vergetelheid werd het artikel niet eerder vermeld, maar in de praktijk worden deze regels wel al toegepast voor deze premies.

Er wordt een tweede paragraaf toegevoegd aan het artikel die de aanvraagprocedure van de Mijn VerbouwPremie voor gemeenschappelijk delen van appartementsgebouwen beschrijft. Op 23 december 2022 besliste de Vlaamse Regering³ namelijk dat er een aanvullende Mijn VerbouwPremie kan worden toegekend aan eigenaar-bewoners die behoren tot de laagste en middelste inkomenscategorie voor investeringen in de gemeenschappelijke delen of bepaalde collectieve installaties van een appartementsgebouw. Hiervoor moest de aanvraagprocedure voor de gemeenschappelijke delen van een appartementsgebouw worden gewijzigd. De eigenaar-bewoners uit de laagste of middelste inkomenscategorie, maar ook de verhuurders via een SVK, zullen enkel de aanvullende premie voor werken aan de gemeenschappelijke delen kunnen aanvragen als hiervoor eerst een aanvraag door de VME, syndicus of andere investeerder voor het volledige appartementsgebouw wordt ingediend. Deze wijzigingen werden opgenomen in het Besluit Vlaamse Codex Wonen via het besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2022 tot wijziging van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de tegemoetkoming voor te renoveren of te verbeteren bestaande woningen of voor te realiseren nieuwe woningen, de financiële aspecten van kamerwoningen, hernieuwbare energie, onderbezetting, huurprijsberekening en groepsgebouw.

² Art. 11.1.9, §1, Energiedecreet.

³ Besluit van de Vlaamse Regering van 23 december 2022 tot wijziging van het Besluit van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, wat betreft de tegemoetkoming voor te renoveren of te verbeteren bestaande woningen voor te realiseren nieuwe woningen, de financiële aspecten van kamerwoningen, hernieuwbare energie, onderbezetting, huurprijsberekening en groepsgebouw.

Omwille van deze nieuwe procedure voor aanvragen van premies voor woongebouwen in gedwongen eigendom, wordt artikel 6.4.1/2 van het Energiebesluit herschreven. De mogelijkheid voor de vereniging van mede-eigenaars om met een gezamenlijke factuur en het schriftelijk akkoord van alle individuele investeerders, in hun naam en voor hun rekening, de premieaanvraag in te dienen voor werken aan privatieve delen, vermeld in het tweede lid van het artikel, wordt geschrapt. Deze mogelijkheid is er namelijk niet meer gelet op de vernieuwde procedure. Voor werken aan privatieve delen moet steeds per appartement een premieaanvraag worden ingediend zodat de premie kan worden vastgesteld in functie van de doelgroep waartoe de investeerder/eigenaar(-bewoner) behoort voor de Mijn VerbouwPremie. Verder wordt het eerste lid verduidelijkt om verwarring met betrekking tot de aanvraag en uitbetaling van de premies te voorkomen.

De premies, die worden opgesomd in het eerste lid, voor werkzaamheden aan de gemeenschappelijke delen komen toe aan de vereniging van mede-eigenaars, als investeerder. Er wordt verder verduidelijkt dat deze ook moeten worden aangevraagd door de vereniging van mede-eigenaars. Voor de aanvraagprocedure van de Mijn VerbouwPremie (artikel 6.4.1/1 en 6.4.1/1/1) voor werken aan de gemeenschappelijke delen worden artikel 5.191, §5 en artikel 5.193 van het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 uitdrukkelijk van toepassing verklaard. Deze artikelen beschrijven de aanvraagprocedure van de Mijn VerbouwPremie voor de gemeenschappelijke delen van een appartementsgebouw zeer gedetailleerd.

Het nieuwe derde lid van paragraaf 2 bespreekt de situatie wanneer er geen vereniging van mede-eigenaars werd opgericht. In dat geval zullen de premies, zoals vermeld in het eerste lid, voor de werken aan de gemeenschappelijke delen in één aanvraag voor het volledige gebouw moeten worden aangevraagd door één individuele investeerder, met het schriftelijk akkoord van alle eigenaars van dat woongebouw. Dat schriftelijk akkoord bevat tevens een akkoord over de interne verdeling van de premie over de verschillende eigenaars. Op die manier kan er achteraf geen dispuut ontstaan over welke eigenaar recht heeft op wat. De premie wordt vervolgens ook in haar geheel aan deze investeerder uitbetaald. Deze situatie is ook van toepassing wanneer het volledige woongebouw in eigendom is van één eigenaar.

Het vierde lid van paragraaf 2 bepaalt tenslotte dat voor werkzaamheden aan de privatieve delen, vermeld in het eerste lid, 2°, de premie moet worden aangevraagd door de individuele investeerder per appartement.

Het nieuwe artikel 6.4.1/2 van het Energiebesluit treedt in haar geheel in werking op de datum die de minister, bevoegd voor het woonbeleid, vaststelt. Dit is namelijk ook zo bepaald voor de nieuwe regelgeving rond de Mijn VerbouwPremie en appartementsgebouwen in het besluit Codex Wonen van 2021, gelet op de nog onzekere timing door de technische aanpassingen aan het uniek loket.

ARTIKEL 12 EN 13: Artikel 6.4.1/1/4 van het Energiebesluit werd door het besluit van de Vlaamse Regering van 16 juni 2023 volledig vervangen om de EPC-labelpremie inkomensafhankelijk te maken. Hierbij werd echter nog geen rekening gehouden met de mogelijkheid dat de inkomenscategorie veranderd kan zijn in het geval van opeenvolgende aanvragen met verschillende geldige energieprestatiecertificaten en opeenvolgende labelverbeteringen. Momenteel wordt dit geregeld door artikel 6.4.1/1/4, §1, negende lid, van het Energiebesluit, dat bepaalt dat de bijkomende premie gelijk is aan het verschil tussen de premie voor het label waarvoor al een premie is uitbetaald, en de premie die gekoppeld is aan het nieuw bereikte label. Wanneer het om eenzelfde eigenaar gaat die in tussentijd van doelgroep is veranderd, blijft dit artikel van toepassing en zal steeds de premie, die reeds werd gekregen, worden afgetrokken van de nieuwe premie, ongeacht tot welke inkomenscategorie de aanvrager behoort. In het geval er binnen de termijn een nieuwe premie met een nieuw energieprestatiecertificaat met een verbeterd label wordt aangevraagd door een nieuwe houder van het zakelijk recht, kan artikel 6.4.1/1/4, §1, negende lid, van het Energiebesluit echter niet worden toegepast. De nieuwe houder van het zakelijk recht kan namelijk niet op basis van de inkomenscategorie van een andere eigenaar behandeld worden. Bijgevolg wordt artikel 6.4.1/1/4, §1, negende lid, van het Energiebesluit vanaf 1 april 2024 uitgebreid, zodat de premie voor deze nieuwe

houder van het zakelijk recht steeds wordt berekend aan de hand van zijn eigen inkomenscategorie. De premie voor de nieuwe houder van het zakelijk recht zal dan het verschil zijn tussen de premie, die wordt gegeven voor het vorig bereikte label met de inkomenscategorie van de nieuwe houder van het zakelijk recht, en de premie die gekoppeld is aan het nieuw bereikte label met de inkomenscategorie van de nieuwe houder van het zakelijk recht.

Ter illustratie: persoon A behoort tot de laagste inkomenscategorie en legt in 2025 een EPC met label C voor en voldoet aan de ventilatie-eis. Persoon A krijgt een premie van 3500 euro. Vervolgens wordt het gebouw in kwestie verkocht aan persoon B. Persoon B behoort tot de hoogste inkomenscategorie, voert werken uit en legt binnen de termijn een EPC met label A voor. Persoon B heeft recht op een premie van 5000 euro. Als we de huidige regelgeving volgen, zou persoon B recht hebben op een premie van 1500 euro (5000 euro – 3500 euro). Maar als we binnen de inkomenscategorie van persoon B kijken, zoals de nieuwe wetgeving voorschrijft, heeft hij recht op 2500 euro (5000 euro – 2500 euro). *Omgekeerd*: als persoon A behoort tot de hoogste inkomenscategorie en een EPC met label C voorlegt in 2025 en voldoet aan de ventilatie-eis, heeft deze persoon recht op een premie van 2500 euro. Na verkoop aan persoon B, die behoort tot de laagste inkomenscategorie, legt persoon B een EPC met label A voor. Hiervoor heeft persoon B recht op een premie van 7000 euro. Als we de huidige regelgeving volgen, zou deze persoon B recht hebben op een premie van 4500 euro (7000 euro – 2500 euro). Binnen de inkomenscategorie van persoon B, zou de premie voor label C echter 3000 euro bedragen. Volgens het nieuwe voorstel, zal deze persoon echter voor label A een premie ontvangen van 4000 euro (7000 euro – 3000 euro). Een nieuwe eigenaar wordt dus beoordeeld volgens diens eigen inkomenscategorie en niet volgens de inkomenscategorie van de vorige eigenaar van de woning voor de premiebepaling.

Verder wordt in artikel 6.4.1/1/4, §1, eerste lid, van het Energiebesluit niet meer gesproken van een “grondige energetische renovatie”, maar van “grondige energiebesparende werkzaamheden”. In de praktijk worden namelijk vaak vragen gesteld met betrekking tot het toepassingsgebied van de EPC-labelpremie. Renovatie wordt immers in artikel 1.1.1, §2, 112°, van het Energiebesluit gedefinieerd. Deze definitie is echter niet wenselijk om het toepassingsgebied van de EPC-labelpremie te bepalen, aangezien gedeeltelijke herbouw en dergelijke worden uitgesloten van “renovatie” in de definitie. Het is net wel de bedoeling dat gedeeltelijke herbouw onder het toepassingsgebied van de EPC-labelpremie kan vallen. Volledige herbouw wordt nog steeds uitgesloten via artikel 6.4.1/6, §2, tweede lid, van het Energiebesluit voor de EPC-labelpremie. Om deze reden wordt niet meer verwezen naar de term “renovatie”, zodat er ook geen verwarring meer bestaat of de definitie van “renovatie” van toepassing is. Deze verduidelijking gaat vanaf 1 januari 2024 in.

Tenslotte wordt aan artikel 6.4.1/1/4, §2, van het Energiebesluit nog een zin toegevoegd. Dit artikel bepaalt dat wie vanaf 1 januari 2021 de nieuwe eigenaar is van een woning, woongebouw of appartement, in aanmerking kan komen voor de EPC-labelpremie, ook al werd door de vorige eigenaar voor dezelfde woning, woongebouw of appartement, een vouchertraject, zoals vermeld in artikel 6.4.1/1/6 van hetzelfde besluit, gestart. Voor de vorige eigenaar blijft de voucher op deze woning, woongebouw of appartement nog verder lopen. Het is immers de investeerder die in aanmerking kan komen voor premies en bonussen via deze voucher. Het is mogelijk dat de vorige eigenaar na de eigendomsoverdracht nog een premie-aanvraag indient die aanleiding geeft tot de uitbetaling van een bonus in het kader van de voucher. Enkel in hoofde van de nieuwe eigenaar wordt het recht op een geactiveerde voucher beëindigd. Dit impliceert dat dit recht moet kunnen worden beëindigd op de datum van de eigendomsoverdracht, die minstens moet dateren vanaf 1 januari 2021. Bij aanvraag van een EPC-labelpremie moet bijgevolg worden nagegaan of de aanvrager effectief de nieuwe eigenaar is volgens de hoger vermelde bepaling enerzijds en moet op basis van de datum van de eigendomsoverdracht het vouchertraject worden beëindigd in hoofde van deze nieuwe eigenaar. De aanvraag en uitbetaling van de EPC-labelpremie zal vanaf 1 april 2024 verlopen via het unieke ‘Mijn VerbouwLoket’ waarbij er maximaal wordt gestreefd naar het raadplegen van gegevens waarover de overheid beschikt zonder dat deze bij de aanvrager zelf moeten worden opgevraagd. Om deze reden wordt in het artikel nog eens verduidelijkt dat het recht op een voucher eindigt in hoofde van de

nieuwe eigenaar op de datum van de eigendomsoverdracht. Op die manier is er voldoende rechtsgrond en duidelijkheid om deze datum te kunnen opvragen.

ARTIKEL 16, 44 EN 53, DERDE LID: Conform artikel 4.1.8/1, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009, zoals gewijzigd bij het decreet van 14 juli 2023, kan de netbeheerder of zijn werkmaatschappij diensten aanbieden aan aandeelhouders/vennoten op grond van een openbaredienstverplichting die door het Energiedecreet van 8 mei 2009 en zijn uitvoeringsbesluiten worden opgelegd, of die voortvloeien uit de gunning van overheidsopdrachten, uitgeschreven door een andere aanbestedende overheid dan de overheden die aandeelhouder/vennoot zijn en voor zover die gunning betrekking heeft op energiediensten die rechtstreeks ten gunste komen van die aandeelhouders/vennoten. De netbeheerder of zijn werkmaatschappij kan de uitvoering van de voormelde diensten die uiterlijk op 31 december 2024 al zijn opgestart, evenwel slechts voortzetten tot uiterlijk 31 december 2027.

Artikel 6.4.1/7 van het Energiebesluit van 19 november 2010 bevat een aantal energiediensten die de elektriciteitsdistributienetbeheerder als een openbaredienstverplichting dient aan te bieden aan de lokale besturen, die ook de aandeelhouders-vennoten van die elektriciteitsdistributienetbeheerder zijn.

Het gaat over het aanbieden van ondersteuning bij de planning en implementatie van het beleid op vlak van rationeel energiegebruik van deze lokale besturen (te weten: de voortgangscntrole van de energieboekhouding die het lokale bestuur bijhoudt, de ondersteuning van de uitvoering van energieaudits, de begeleiding van de energiezorgsystemen van het lokale bestuur en het aanbieden van formules van derdepartijfinanciering of andere financieringsmechanismen voor de uitvoering van energiebesparende investeringen).

In uitvoering van artikel 4.1.8/1, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt voorgesteld om het voormelde artikel 6.4.1/7 met ingang van 1 januari 2025 (artikel 34) op te heffen. Er wordt, opnieuw in uitvoering van artikel 4.1.8/1, tweede lid, echter wel een overgangsmaatregel voorzien waardoor de elektriciteitsdistributienetbeheerders de activiteiten, vermeld in artikel 6.4.1/7, voorafgaand aan de opheffing ervan, nog kunnen voortzetten tot uiterlijk 31 december 2027 op voorwaarde dat die activiteiten voor dat lokaal bestuur in kwestie uiterlijk op 31 december 2024 al werden opgestart.

ARTIKEL 17: Er wordt een correctie met betrekking tot interne verwijzingen aangebracht aan artikel 6.4.1/12 van het Energiebesluit van 19 november 2010. In artikel 6.4.1/12, §2, tweede lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt nog steeds verwezen naar artikel 12.3.29 van het Energiebesluit van 19 november 2010 dat ondertussen niet meer bestaat. Artikel 12.3.29 van het Energiebesluit van 19 november 2010 werd immers opgeheven bij het besluit van de Vlaamse Regering van 20 mei 2022 en had betrekking op premies voor warmtepompen. Ondertussen zitten de premies voor warmtepompen vervat in artikel 6.4.1/1/1 en 6.4.1/5/1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 en wordt al naar deze artikels verwezen in artikel 6.4.1/12, §2, tweede lid van het Energiebesluit van 19 november 2010. In het eerste lid van paragraaf 2 werd dit al aangepast en wordt al verwezen naar artikel 12.3.27 van het Energiebesluit, dat de overgangsbepaling voor de verhoogde premie voor isolatie in combinatie met asbest beschrijft. In het tweede lid dient ook naar dit artikel te worden verwezen, aangezien dit hoort aan te sluiten bij het eerste lid van paragraaf 2.

ARTIKEL 18 EN 19: Via het reeds vermelde ontwerpdecreet tot wijziging van het Energiedecreet van 8 mei 2009, wat betreft netbeheer, energie-efficiëntie en milieuvriendelijke energieproductie zal artikel 4.1.8/2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden uitgebreid met een meldingsplicht voor installateurs van elektriciteitsopslagfaciliteiten, analoog aan de reeds bestaande verplichting voor installateurs van hernieuwbare energie-installaties voor elektriciteitsproductie. Teneinde de veilige en betrouwbare werking van het net te garanderen, moeten installateurs van elektriciteitsopslagfaciliteiten maandelijks aan de netbeheerders een lijst overmaken van de door hen geplaatste elektriciteitsopslagfaciliteiten.

In uitvoering van artikel 4.1.18/2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 wordt artikel 6.4/1.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 aangevuld en wordt aldus nader bepaald welke gegevens door de installateurs van elektriciteitsopslagfaciliteiten moeten worden bezorgd. De netbeheerder zal hiervoor een elektronisch meldingsformulier ter beschikking stellen.

ARTIKEL 20 T.E.M. 28: Op 17 februari 2023 keurde de Vlaamse Regering definitief het besluit goed waarmee een verplichting werd ingevoerd voor elektriciteitsafnemers met een afname van meer dan 1 GWh en gebouwen van publieke organisaties met een afname van meer dan 250 MWh om fotovoltaïsche zonnepanelen op dakoppervlakten te installeren.⁴ Binnen de PV-verplichting worden nu enkele wijzigingen voorgesteld:

- Art. 20, 21 en 25: In artikel 6.7.1, eerste lid, artikel 6.7.2, eerste lid, en artikel 6.7.7, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden kleine wijzigingen van de terminologie voorgesteld. Deze bepalingen komen namelijk niet exact overeen met het vervolg van het besluit, waar steeds “gebouwen aangesloten op het afnamepunt” wordt gebruikt. Artikel 6.7.1, eerste lid, artikel 6.7.2, eerste lid, en artikel 6.7.7, eerste lid, van het Energiebesluit van 19 november 2010 worden overeenkomstig gewijzigd.
- Art. 22 en 26: Er wordt aanvullende flexibiliteit voorzien binnen de PV-verplichting door ook PV-installaties in dienst genomen op gevels in rekening te brengen voor het voldoen aan de verplichting. Binnen de basisverplichting kunnen PV-installaties op gevels in dienst genomen op gebouwen die zijn aangesloten op een afnamepunt dat onder de verplichting valt in rekening worden gebracht, naast PV-installaties op gevels van andere gebouwen op de eigen site. Daarnaast wordt voorzien dat ook PV-installaties op de gevels van de gebouwen op andere eigen sites in het Vlaamse Gewest in rekening kunnen worden gebracht.
- Art. 23 en 27: Als alternatief kan aan de PV-verplichting worden voldaan door te participeren in een project, zoals bepaald in artikel 6.7.4, §2 en artikel 6.7.9, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010. Projectinstallaties die worden geplaatst ter uitvoering van een andere verplichting die voortvloeit uit het Energiebesluit van 19 november 2010 (bv. de hernieuwbare energie-eis binnen EPB) komen in dit geval niet in aanmerking om te voldoen. Hierbij is echter niet bepaald hoe wordt berekend wat niet in aanmerking mag komen voor de PV-verplichting. Daarom wordt een delegatie aan het VEKA voorzien voor het vastleggen van nadere regels voor de berekening van het piekvermogen of het nominaal vermogen van projectinstallaties die worden geplaatst ter uitvoering van een andere verplichting in het Energiebesluit en niet in aanmerking komen voor het voldoen aan de PV-verplichting door participatie.

Voorgesteld wordt ook om een lijst op te nemen met de elementen die een participatieovereenkomst minstens moet bevatten. Dit vergroot enerzijds de rechtszekerheid voor (potentieel) participanten, die zo kunnen weten waar een participatieovereenkomst aan moet voldoen, en helpt anderzijds om te garanderen dat alle noodzakelijke gegevens in de participatieovereenkomst worden opgenomen.

Tot slot wordt ook de mogelijkheid gegeven om de participeren in PV-installaties op gevels om te voldoen aan de verplichting.

- Art. 24 en 28: In de regeling met betrekking tot het uitstel op of de vrijstelling van de verplichting in geval van sloop van een gebouw (al dan niet met het heropbouw) wordt voorzien dat de termijnen worden geschorst als een beroep bij een administratief rechtscollege loopt, voor zover een omgevingsvergunning voor sloop vereist is. Deze wijziging van artikel 6.7.5 en artikel 6.7.10 van het Energiebesluit van 19 november 2010 volgt de wijziging van artikel 7.7.3, §1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, zoals deze reeds werd goedgekeurd door de Vlaamse Regering op 16 juni 2023. Als een beroep bij een administratief rechtscollege

⁴ VR 2023 1702 DOC.0154/2BIS.

hangende is, kunnen de termijnen (voor het bezorgen van de omgevingsvergunning of getekende offerte aan het VEKA en het uitvoeren van de sloop) in het gedrang komen door omstandigheden die niet voorzien waren door de eigenaar, erfpachter of opstalhouder van een gebouw aan wie het uitstel of de vrijstelling werd verleend. De procedures kunnen immers een lange tijd in beslag nemen. Zodra een uitspraak door het administratief rechtscollege gewezen is, wordt de schorsing opgeheven en beginnen de termijnen opnieuw te lopen.

ARTIKEL 29: Artikel 7.1.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 legt de maximumpercentages vast voor tegemoetkomingen aan ondernemingen. In overeenstemming met artikel 8.7.2, §2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 worden deze maximumpercentages namelijk aangepast aan de Europese kaderregeling voor staatssteun ten behoeve van het milieu.

Die kaderregeling werd op haar beurt vervangen door de Richtsnoeren inzake staatssteun ten behoeve van milieubescherming en energie 2014 (EEAG), die op haar beurt opnieuw vervangen werd door de Richtsnoeren staatssteun ten behoeve van klimaat, milieubescherming en energie 2022 (CEEAG). Artikel 7.1.1 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt vervangen conform de bepalingen van de nieuwe richtsnoeren.

ARTIKEL 30 EN ARTIKEL 51: De ervaringen met het Noodkoopfonds tonen ons de nood aan intensieve begeleiding van deze kwetsbare doelgroep aan met het oog op de kwaliteitsbewaking en budgetbewaking. De OCMW's als projectpromotor, in samenwerking met de energiehuizen voorzien in de sociale en bouwtechnische begeleiding en verdere omkadering, en dienen daartoe over de nodige capaciteit te beschikken. Tot op heden zijn in het kader van de reeds lopende noodkoopprojecten immers nog niet alle energiehuizen reeds betrokken in samenwerking met de OCMW's en vertrouwd met deze werking. Een aantal zullen dus aan capaciteitsopbouw moeten doen.

Voor de intensieve sociale en bouwtechnische begeleiding die de renovatie van een noodkoopwoning met zich meebrengt wordt de gemiddelde begeleidingskost geraamd op 8.500 euro tot 12.000 euro. De tussenkomst die momenteel voorzien is in het kader van het Noodkoopfonds voor deze taken is beperkt tot 3.000 euro, waardoor het lokale niveau nog een aanzienlijke restfinanciering moet kunnen voorzien, wat een reële drempel vormt. Er wordt daarom voorgesteld om in het kader van de Noodkooplening de vergoeding voor de OCMW's te verhogen naar 9.000 euro.

ARTIKEL 1, ARTIKEL 31 T.E.M. 34: Binnen de call-regeling voor groene warmte, restwarmte en energie-efficiënte stadsverwarming- of koeling, opgenomen in Titel VII, Hoofdstuk IV van het Energiebesluit 19 november 2010, worden verschillende wijzigingen voorgesteld:

- Art. 32: Voor de warmte- en/of koudeafnemers binnen de call groene warmte worden de voorwaarden gelijkgesteld aan de voorwaarden voor de Mijn VerbouwPremie. Momenteel kan er binnen de call groene warmte geen steun aangevraagd worden voor installaties met enkel warmte- of koudeafnemers waarvoor de eisen van het minimumaandeel hernieuwbare energie gelden. Deze eisen zijn van toepassing op woongebouwen met een aanvraag van omgevingsvergunning vanaf 1 januari 2014 of niet-residentiële gebouwen waarvoor de eisen van het minimumaandeel hernieuwbare energie ingevoerd waren (datum invoering hangt af van type gebouw). De opzet van de uitsluiting van nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties was om in lijn te zijn met de voorwaarden voor energie-investeringen in de Mijn VerbouwPremie. Zo is er een gelijk speelveld tussen het plaatsen van een warmtepomp met premie of het aansluiten op een warmtenet. De premie voor warmtepompen binnen de Mijn VerbouwPremie wordt verleend aan energie-investeringen voor gebouwen die voldoen aan één van de volgende voorwaarden:
 - 1° ze zijn aangesloten op het elektriciteitsdistributienet vóór 1 januari 2014;
 - 2° de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen is meer dan vijf jaar voor de datum van de eindfactuur verleend en het gebouw voldoet, als dat van toepassing is, aan de EPB-eisen die erop van toepassing zijn. Voor het toekennen van de Mijn VerbouwPremie is het wél toegestaan dat nieuwbouw ouder dan 5 jaar in aanmerking komt, ook al moest het gebouw

voldoen aan het minimumaandeel hernieuwbare energie. Voorgesteld wordt om de steun in de call aan te passen naar dezelfde voorwaarden als de Mijn VerbouwPremie, zodat de doelgroep van de premie voor warmtepompen en warmtenetten gelijk blijft.

- Art. 33: Er wordt een delegatie aan de minister gegeven om te bepalen hoe de kostprijs van referentie-installaties moet worden aangetoond. In het Energiebesluit is niet gedefinieerd hoe de kosten van de referentie-installatie die nodig zijn bij bepaalde groenewarmte- en restwarmte-installaties door de steunaanvrager aangetoond moeten worden. De in aanmerking komende kosten worden berekend als de investeringskosten minus de kosten van de referentie-installatie. Deze in aanmerking komende kosten worden gebruikt om het subsidiebedrag te berekenen en om de plaats van het project in de rangschikking van alle ontvankelijke projecten te bepalen. Het is belangrijk dat deze kostprijs gestaafd wordt met een onafhankelijke bron. Er wordt met deze toevoeging gevolg gegeven aan het advies van de Raad van State 69.824/1/V van 23 juli 2021 waarin de Raad stelde dat “voor de wijze van het aantonen van de kostprijs van de referentie-installatie [...] echter de rechtsgrond ontbreekt”. Voorgesteld wordt om deze delegatie toe te voegen aan artikel 7.4.3, §3, zevende lid, van het Energiebesluit.
- Art. 31: In de regelgeving wordt ingeschreven dat elke economisch aantoonbare vraag maar één keer gebruikt mag worden in de bepaling van de CO₂-besparing van een project. Het is mogelijk voor de projectontwikkelaars om voor de economisch aantoonbare vraag van een productie-installatie (of de uitkoppeling ervan), die in de steunaanvraag werd vermeld, in een latere call nog bijkomende steun aan te vragen voor de aangesloten energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling. In het Energiebesluit van 19 november 2010 staat in artikel 7.4.1 dat er steun kan aangevraagd worden voor enerzijds een nuttige-groenewarmte-installatie die voldoet aan een economisch aantoonbare vraag die tot de indieningsdatum van de steunaanvraag niet wordt ingevuld door nuttige groene warmte of restwarmte, anderzijds voor de leidingen van een energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling, waarmee voldaan wordt aan een economische aantoonbare warmte- of koudevraag die tot de indieningsdatum niet wordt ingevuld door een stadsverwarming of -koeling. Bovendien wordt voorzien dat de vraag voor steun voor de aangesloten energie-efficiënte stadsverwarming of -koeling al dan niet samen met een vraag voor steun voor de productie-installatie ingediend kan worden, maar alleen in aanmerking komt voor steun voor het deel dat voldoet aan een economisch aantoonbare vraag die tot de indieningsdatum niet wordt ingevuld door een stadsverwarming of -koeling. Deze werkwijze is bedoeld om een gefaseerde uitbouw van projecten en warmtenetten mogelijk te maken. Dezelfde economisch aantoonbare vraag kan vandaag echter wel in verschillende steunaanvragen ingediend worden voor enerzijds de installatie en anderzijds voor het aangesloten warmtenet. Dit zou leiden tot dubbeltelling van de warmte en CO₂-besparing en daardoor tot een niet correcte, te hoge rangschikking en benadeling van projecten die in één aanvraag het globale project indienen. Daarnaast wordt ook voor aanvragen voor nuttige-groene-warmte-installaties en restwarmte-installaties een bewijs van economisch aantoonbare vraag, in de vorm van een onvoorwaardelijke garantie, verplicht met een delegatie naar de minister om dit in het ministerieel besluit verder uit te werken. Op deze manier moet bijvoorbeeld een productie-installatie, die aangesloten zal worden op een warmtenet waarvoor geen steun wordt aangevraagd binnen de call, een bewijs leveren dat de warmtenetbeheerder van het warmtenet de invulling van de economisch aantoonbare vraag garandeert.
- Art. 34: Er wordt een bepaling voorzien die het VEKA de mogelijkheid geeft om een project te annuleren als er een fout steunpercentage van toekomstige steun wordt doorgegeven. Indien blijkt dat de indiener een hogere steun heeft ontvangen dan opgegeven was in zijn steunaanvraag, dan wordt het project geannuleerd door het VEKA (en bijgevolg de waarborg uitgewonnen door het VEKA en eventueel uitbetaalde steun teruggevorderd). Als de aanvrager zijn business case berekend heeft met de opgegeven steun, dan zal een bijkomend steunpercentage immers oversubsidiëring zijn.

- Tot slot worden ook enkele wijzigingen voorgesteld om conform te zijn met de herziene versie van de staatssteunregels in de Algemene Groepsvrijstellingsverordening (ook: AGVV), die werd gepubliceerd op 30 juni 2023. Ten einde conform te zijn met de herziene richtlijn, worden onder andere definities voor 'efficiënte verwarming en koeling' en 'stadsverwarmings- en stadskoelingssystemen' in artikel 1.1.1, §2 van het Energiebesluit van 19 november 2010 gevoegd. Daarnaast wordt artikel 7.4.3, §1, zesde lid van het Energiebesluit van 19 november 2010 vervangen.

ARTIKEL 35: Naar analogie met de Mijn VerbouwPremie en de premie voor PV-installaties, werd eerder voorgesteld om de Mijn VerbouwLening te beperken tot woningen of gebouwen die op moment van de aanvraag minstens 15 jaar oud zijn en in het Vlaamse Gewest liggen. In uitzondering daarop zouden specifiek voor investeringen in hernieuwbare energie-installaties (fotovoltaïsche installatie, thermisch zonnecollectorsysteem, warmtepomp, warmtepompboiler) ook recentere woningen of gebouwen in aanmerking: alle gebouwen, aangesloten op het elektriciteitsdistributienet voor 1 januari 2014 of waarvoor de omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen meer dan vijf jaar geleden werd verleend, waarbij het gebouw voldoet aan de op haar van toepassing zijnde EPB-eisen en de EPB-aangifte werd ingediend binnen de termijn, vermeld in artikel 11.1.8, §1, tweede lid van het Energiedecreet van 8 mei 2009.

Heden wordt voorgesteld om in kader van de Mijn VerbouwPremie de voorwaarde m.b.t. de tijdige indiening van de EPB-aangifte op te heffen (zie *supra*, bij artikelen 10 en 15), en eenzelfde wijziging dus ook door te voeren voor de Mijn VerbouwLening.

ARTIKEL 36: Artikel 7.11.1, §2, tweede lid, in, fine van het Energiebesluit van 19 november 2010 stelt dat de minister op voorstel van het VEKA per call bepaalt welke andere types installaties als vermeld in paragraaf 1, derde lid, 3°, (= overige zon) en installaties op basis van windenergie in aanmerking komen voor steun. In artikel 7.11.1, §2, van het Energiebesluit 19 november 2010 wordt in het tweede lid verduidelijkt dat het VEKA uitsluitend daartoe een voorstel aan de minister bezorgt tegen uiterlijk 15 april van het kalenderjaar voorafgaand aan de call.

Aan de bepaling dat de minister minstens om de achttien maanden een call voor de installaties, vermeld in artikel 7.1.11, §1, derde lid, 1°, 2°, 2°/1 en 2°/2 van het Energiebesluit lanceert, wordt niets gewijzigd. Het gaat in casu enkel over de PV-categorieën installaties op marginale gronden, drijvende installaties, installaties op woongebouwen en installaties van energiegemeenschappen van burgers en hernieuwbare-energiegemeenschappen.

ARTIKEL 37: Via het besluit van de Vlaamse Regering van 2 december 2022 werd een premie ingevoerd voor de aansluiting van een bestaand residentieel of niet-residentieel gebouw op een warmtenet. Een gebouw wordt als nieuw beschouwd tot en met 31 december van het tweede jaar dat volgt op het jaar van de eerste ingebruikname van de woning. Vastgesteld wordt dat dit een motivatie kan zijn bij grote gebouwen om in de eerste jaren toch een tijdelijke fossiele installatie te zetten die later als back-up-installatie kan gebruikt worden. De huidige termijn van twee jaar motiveert dus deze nieuwbouw gebouwen om zo de aansluiting uit te stellen waarbij langer aardgas gebruikt wordt dan nodig. Aangezien sinds 2021 een aardgasaansluiting bij nieuwe grote verkavelingen, appartementsgebouwen, of groepswoningbouwprojecten verboden is en er sindsdien voldoende duurzame alternatieven op de markt zijn, wordt voorgesteld om een bestaand gebouw voor de toepassing van deze aansluitingspremie te definiëren als een gebouw dat aangesloten is op het elektriciteitsdistributienet vóór 1 januari 2021: bij de gebouwen voor deze termijn werd nog standaard voor aardgas gekozen.

Er wordt voorts in de regeling voor de aansluitpremie warmtenetten een kleine rechtzetting voorgesteld. De term sociale huisvestingmaatschappij is niet meer van de actualiteit aangezien via het decreet van 9 juli 2021 de sociale huisvestingmaatschappijen werden omgezet tot woonmaatschappijen. Deze term wordt dan ook vervangen in artikel 7.19.1, §1 van het Energiebesluit van 19 november 2010.

ARTIKEL 38 T.E.M. 40: Het VEKA krijgt af en toe de melding van een opleiding-, examen- of vormingsinstelling dat ze de opleiding, het examen of de vorming die aanleiding kunnen geven tot de erkenning als energiedeskundige, niet meer wensen te geven en dat ze dus vrijwillig afstand wensen te doen van hun erkenning als instelling. Op dit moment voorziet de regelgeving niet in deze mogelijkheid. Het VEKA kan op dit moment een erkenning enkel intrekken als ze niet voldoen aan de erkenningsvoorwaarden. Het is in dat opzicht dat voorgesteld wordt om te voorzien in een rechtsgrond zodat deze instellingen vrijwillig afstand kunnen doen van hun erkenning.

ARTIKEL 41: Om te bepalen welke biomassaketels en -kachels in aanmerking komen om te voldoen aan het minimumaandeel hernieuwbare energie, werd nog verwezen naar het Koninklijk Besluit van 12 oktober 2010 tot regeling van de minimale eisen van rendement en emissieniveaus van verontreinigende stoffen voor verwarmingsapparaten, terwijl dat K.B. intussen opgeheven is en vervangen door Europese verordeningen. Dit artikel vervangt de verwijzing naar het K.B. door verwijzingen naar de geldende verordeningen.

ARTIKEL 42 EN 43: Om verdere stappen te kunnen nemen in het afbouwen van fossiele brandstoffen en als bijkomende maatregel in het kader van het VEKP, wordt een systeemeis aan het installatierendement van opwekkers voor centrale verwarming voorgesteld bij nieuwbouw en ingrijpende energetische renovaties (IER) met een aanvraag voor het verkrijgen van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen vanaf 1 januari 2025.

Het gaat om een minimaal rendement van 130% voor systemen voor centrale verwarming op de eigen site. Daardoor zal men enkel nog met hoogperformante systemen op de site zelf kunnen verwarmen. Het zal dan niet langer mogelijk zijn om enkel met een ketel op fossiele brandstoffen te verwarmen. Warmtenetten worden uitgesloten van deze systeemeisen, want daarbij bevindt de opwekker zich niet op de eigen site, waardoor het altijd toegelaten blijft om aan te sluiten op een warmtenet.

Bij nieuwbouw treedt er vanaf 2025 al een aardgasaansluitingsverbod in werking. Toch is het in specifieke gevallen nog mogelijk om met gas te verwarmen. Het gaat daarbij o.a. om interne netten, bestaande aansluitingen bij (gedeeltelijke) herbouw en om de plaatsing van individuele gastanks. Bij IER is er geen aansluitingsverbod en zal er ook in meer gevallen een bestaande aardgasaansluiting zijn. Het invoeren van een dergelijke systeemeis zorgt ervoor dat ook bij deze renovaties de nodige inspanningen gedaan worden voor fossielvrije verwarming.

ARTIKEL 45: Naar aanleiding van de invoer van een systeemeis aan het installatierendement voor nieuwbouw en IER, wordt aan bijlage V bij dit besluit een definitie en rekenmethode toegevoegd voor de bepaling van dit installatierendement. De definitie is algemeen, voor het geval er in de toekomst nog een ander type installatierendement (bv. Voor sanitair warm water) zou toegevoegd worden. De rekenmethode is specifiek voor centrale ruimteverwarming. Wanneer de installatie bestaat uit één opwekker, is het installatierendement gelijk aan het opwekkingsrendement van deze opwekker. Wanneer er meerdere opwekkers voorzien zijn in de installatie, wordt het installatierendement berekend als een gewogen gemiddelde van de opwekkingsrendementen van de opwekkers. De weging is gebaseerd op deze zoals voorzien voor de bepaling van het pakketlabel in de Europese Ecodesign verordeningen.

ARTIKEL 46: Naar aanleiding van de invoer van een systeemeis aan het installatierendement voor nieuwbouw en IER, wordt in bijlage VI bij dit besluit een rekenmethode voor de bepaling van het installatierendement voor centrale ruimteverwarming toegevoegd. Voor deze bepaling wordt integraal verwezen naar bijlage V bij dit besluit.

ARTIKEL 47: Deze wijziging betreft enkele kleine rechtzettingen aan de installatie-eisen. Zo wordt verduidelijkt dat de analoge gasmeter aan dezelfde eisen dient te voldoen als de digitale gasmeter. Voor elektrische verwarming wordt een uitzondering voorzien in kamers waar reeds vloerverwarming aanwezig is. Deze combinatie komt vaak voor in badkamers, waar de elektrische verwarming een hogere

comforttemperatuur toelaat en toelaat deze ruimte sneller op te warmen. We schrijven “oppervlakteverwarming met water als transportmedium” om elektrische vloerverwarming (systeem uit de jaren 1980) uit te sluiten van deze uitzondering. Verder wordt er een waarde bij ontstentenis toegevoegd voor elektrische weerstandsverwarming voor het geval er geen gegevens voorhanden zijn of de bouwheer de gegevens weigert te bezorgen.

De installatie-eisen voor koeling waren specifiek uitgewerkt voor niet-residentiële gebouwen en dan nog meer bepaald voor ijswatermachines. Echter, een lucht-water warmtepomp die in een woning geplaatst wordt én die reversibel is, valt in principe onder een ijswaterinstallatie. Dat was niet de bedoeling en dus worden residentiële gebouwen uitgesloten van de installatie-eisen op koeling.

ARTIKEL 48: Artikel 3 van het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot uitvoering van het decreet van 30 november 2018 betreffende de gebouwenpas wordt vervangen.

In het huidige besluit van de Vlaamse Regering betreffende de gebouwenpas wordt de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij vermeld als verwerkingsverantwoordelijke van de gegevens in deze gebouwenpas aangezien de OVAM technisch beheerder is van de infrastructuur en de applicatie.

Desalniettemin zijn de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij, het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, Wonen in Vlaanderen, Departement Omgeving en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs door de samenwerkingsovereenkomst samen mede-eigenaars van het platform en daardoor eveneens gezamenlijke verwerkingsverantwoordelijken. Met deze wijziging wordt deze situatie rechtgezet.

Het technisch beheer blijft echter in handen van de Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij. Daarnaast zullen de overige entiteiten (het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap, Wonen in Vlaanderen, Departement Omgeving en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs), voor de praktische werking en de juridische aspecten m.b.t de naleving van de wetgeving inzake gegevensbescherming het mandaat aan de OVAM geven om hier de leiding in te nemen. De nodige verwerkingsovereenkomsten of protocollen om de data-uitwisselingen te laten verlopen, zullen door de OVAM opgenomen worden.

ARTIKEL 49: In artikel 2 van het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021 wordt een lid ingevoegd waardoor ook het VEKA conform artikel 12.6.1, § 2, eerste lid van het Energiedecreet en artikel 5.75/1, § 2 van de Vlaamse Codex Wonen van 2021, belast wordt met de behandeling en verwerking van de aanvragen in het kader van het unieke loket van de Mijn VerbouwPremie.

ARTIKEL 52: De wijzigingen binnen de call-regeling voor groene warmte zijn voor het eerst van toepassing op projecten waarbij de steunaanvraag na de datum van de inwerkingtreding van dit besluit zijn ingediend. Het rechtszekerheidsbeginsel verhindert immers om de reeds ingediende dossiers aan de (bij aanvraag nog niet gekende) voorwaarden van gewijzigde artikel 7.4.1 tot en met artikel 7.4.4 van het Energiebesluit van 19 november 2010 te houden.

ARTIKEL 53: De wijzigingen aan bijlagen V en VI in het kader van een minimaal installatierendement, zijn – net als de eis op die installatierendement, zoals vastgelegd in artikels 33 en 34 – van toepassing op dossiers waarbij de melding of de aanvraag van een omgevingsvergunning voor stedenbouwkundige handelingen wordt ingediend vanaf 1 januari 2025. De wijzigingen aan bijlage XII omvatten vooral verduidelijkingen en formele wijzigingen, deze worden daarom voor de eenvoud ook vanaf dezelfde datum ingevoerd.

ARTIKEL 54: inwerkingtredingsbepaling.

ARTIKEL 55: uitvoeringsbepaling.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

A.1. Inzake de vergoedingen voor de Noodkooplening

Er wordt uitgegaan van 500 noodkoopleningen/jaar die met nieuwe projecten zullen worden opgestart. De met het voorstel van de verhoging van de tussenkomst van 3.000 euro tot 9.000 euro samenhangende bijkomende kost bedraagt voor 2024 maximaal 3 miljoen euro voor 500 Noodkoopleningen. Deze kost zal gedragen worden door het Energiefonds. Inzake noodzakelijk kapitaal zal de bestaande kapitaalsmachtiging van 341 miljoen euro volstaan.

A.2. Advies van de Inspectie van Financiën

Op 22 september 2023 verleende de Inspectie van Financiën advies over voorliggend ontwerpbesluit.

Wat betreft de wettelijkheid en de regelmatigheid merkte de Inspectie twee zaken op:

- 1) Inzake de bepalingen opgenomen in (oude) art. 12, 34 en 41 (thans art. 16, 44 en 49) van voorliggend ontwerpbesluit (met name het voorstel om bepaalde diensten kaderend in de openbardienstverplichting op te heffen) stelt de Inspectie van Financiën zich twee vragen:
 - a. Wie is eigenaar van de data betreffende deze lokale overheden/aandeelhouders?
 - b. Wat moet met deze data gebeuren bij opheffing? Indien deze data nodig/nuttig zijn om aan bepaalde verplichtingen te voldoen, raad de Inspectie aan dat in het ontwerpbesluit ingeschreven moet worden wat, hoe en aan wie deze data overgemaakt dient te worden.

Artikel 6.4.1/7 van het Energiebesluit van 19 november 2010 betreft een openbardienstverplichting in hoofde van de elektriciteitsdistributienetbeheerders waarbij zij op verzoek van een lokaal bestuur ondersteuning bieden bij de planning en implementatie van het beleid op vlak van rationeel energiegebruik van deze lokale besturen. Dit houdt in dat zij financieel en organisatorisch verantwoordelijk zijn voor o.a. de voortgangscontrole van de energieboekhouding die het lokale bestuur bijhoudt, de ondersteuning van de uitvoering van energieaudits, de begeleiding van de energiezorgsystemen van het lokale bestuur en het aanbieden van formules van derdepartijfinanciering of andere financieringsmechanismen voor de uitvoering van energiebesparende investeringen. Deze openbardienstverplichting zal worden beëindigd. De gegevens met betrekking tot de energieboekhouding zijn momenteel echter wel nog steeds eigendom van de lokale besturen zelf, al zal op termijn voor sommige van die gegevens dienen te worden overgegaan tot het creëren van een databank met open data conform de vereisten van artikel 6, lid 5 van richtlijn (EU) 2023/1791. Dit vereist evenwel een apart decretaal initiatief.

- 2) Inzake het voorstel om aan de minister delegatie te geven om te bepalen hoe de kostprijs van referentie-installaties moet worden aangetoond, merkt de Inspectie op dat in voorliggende nota beter onderbouwd moet worden waarom dit een bevoegdheid zou moeten zijn die gedelegeerd wordt aan de Minister, en niet een bepaling welke in het Energiebesluit wordt opgenomen.

Er wordt tegemoet gekomen aan het advies van de Inspectie door de delegatie aan de minister, om te bepalen hoe de kostprijs van referentie-installaties moet worden aangetoond, uit het ontwerpbesluit te schrappen. In plaats daarvan wordt een bepaling in het Energiebesluit opgenomen.

Wat betreft de doelmatigheid en de budgettaire weerslag, adviseert de Inspectie van Financiën dat het ontwerp van besluit, zoals voorgelegd aan de Inspectie, de ontvangsten en uitgaven van de Vlaamse overheid niet beïnvloedt. De Inspectie van Financiën verleent dan ook een gunstig advies.

A.3. Begrotingsakkoord

Het begrotingsakkoord werd bekomen op 16 oktober 2023. Het begrotingsakkoord werd verleend op voorwaarde dat:

- de budgettaire impact wordt opgevangen binnen de beschikbare refertekredieten en leningsmachtigingen en niet kan leiden tot een meervraag;
- ten laste van het Energiefonds jaarlijks de fundingkost betaald wordt aan de algemene middelen van het opgenomen en nog uitstaande bedrag van de leningsmachtiging boven de 84 MEUR/jaar.

Dit akkoord is in lijn met de afspraken opgenomen in de beslissing die de Vlaamse Regering d.d. 18 mei 2022 nam met betrekking tot de invoering van de *Mijn VerbouwLening*.

B. ESR-TOETS

Niet van toepassing.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerpbesluit heeft geen impact op het personeel van de Vlaamse overheid.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorliggend ontwerp heeft een impact op de lokale besturen. Doordat artikel 6.4.1/7 van het Energiebesluit van 19 november 2010 wordt opgeheven zullen de elektriciteitsdistributienetbeheerders niet langer de vermelde energiediensten aan hun aandeelhouders-vennoten (te weten de lokale besturen) mogen aanbieden als een openbaredienstverplichting. Dit houdt in dat op termijn die lokale besturen voor het uitvoeren van de in artikel 6.4.1/7 van het Energiebesluit van 19 november 2010 vermelde ondersteuning zich zullen dienen te begeven op de reguliere markt van energiediensten én die diensten dan ook moeten aanbesteden conform de wet op de overheidsdrachten. Het houdt ook in dat de kost van die diensten naar de toekomst toe rechtstreeks zal moeten worden gedragen door die lokale besturen. Er werd hierbij echter wel in overeenstemming met de bepaling in het Energiedecreet een overgangsmaatregel voorzien zodat de lokale besturen de tijd hebben om de overstap richting de reguliere dienstenmarkt te maken.

4 VERDER TRAJECT

Het ontwerpbesluit moet worden voorgelegd aan de Vlaamse Toezichtcommissie, de Gegevensbeschermingsautoriteit en de VREG.

Richtlijn 2015/1535/EU bepaalt dat de lidstaten de Europese Commissie onverwijld ieder ontwerp voor een technisch voorschrift mededelen, tenzij het een integrale omzetting van een internationale of Europese norm betreft, in welk geval louter met een mededeling van de betrokken norm kan worden volstaan. De lidstaten geven de Europese Commissie tevens kennis van de redenen waarom de vaststelling van dit technisch voorschrift nodig is, tenzij die redenen reeds uit het ontwerp zelf blijken. In voorkomend geval delen de lidstaten tegelijkertijd de tekst mee, tenzij deze reeds in samenhang met een eerdere mededeling is doorgegeven, van de in hoofdzaak en rechtstreeks betrokken wettelijke en bestuursrechtelijke basisbepalingen, indien kennis van die tekst noodzakelijk is om de reikwijdte van het ontwerp van het technische voorschrift te kunnen beoordelen. Het oorspronkelijke besluit van de Vlaamse Regering van 11 maart 2005, evenals latere wijzigingen aan de berekeningsmethodiek, werden in overeenstemming met de toen geldende bepalingen bij de Europese Commissie aangemeld. Aangezien het voorliggende ontwerp van besluit voorziet in de wijziging en vervanging van bijlagen, waarbij aanpassingen aan de berekeningsmethode wordt voorzien, moeten deze ontwerpen overeenkomstig de richtlijn bij de Europese Commissie worden aangemeld. De

lidstaten stellen de goedkeuring uit van een ontwerp voor een technisch voorschrift voor de duur van drie maanden, te rekenen vanaf de datum waarop de Europese Commissie de mededeling ontvangt. Dit weerhoudt de lidstaten er evenwel niet van andere interne procedurestappen die in het kader van de regelgevingsprocedure moeten worden gevolgd (bijv. adviezen van de strategische adviesraden en afdeling wetgeving van de Raad van State), te laten plaatsvinden.

Met betrekking tot dit ontwerpbesluit moet daarna het advies worden ingewonnen van de Raad van State. Na de definitieve goedkeuring moet het besluit in het Belgisch Staatsblad worden bekendgemaakt.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te geven aan het bijgaande voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot uitvoering van het decreet van 30 november 2018 betreffende de gebouwenpas en het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021;
- 2° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de VTC en de VREG met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van dertig dagen;
- 3° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, te gelasten over voornoemd ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering het advies in te winnen van de GBA met het verzoek het advies te verstrekken binnen een termijn van zestig dagen;
- 4° de Vlaamse minister, bevoegd voor de energie, ermee te gelasten om bovenvermeld ontwerp van besluit in het kader van de richtlijn 2015/1535/EU bij de Europese Commissie aan te melden.

De Vlaamse minister van Handhaving en Justitie, Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR

Bijlagen

1. ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010, het besluit van de Vlaamse Regering van 23 april 2021 tot uitvoering van het decreet van 30 november 2018 betreffende de gebouwenpas en het besluit van de Vlaamse Regering van 4 februari 2022 tot oprichting van een uniek loket voor de aanvraag en behandeling van bepaalde woon- en energiepremies en tot wijziging van het Energiebesluit van 19 november 2010 en het Besluit Vlaamse Codex Wonen van 2021;
2. het advies van de Inspectie van Financiën d.d. 22 september 2023.
3. het begrotingsakkoord van de minister van Begroting d.d. 16 oktober 2023.